

HET ASSINK DAAGT UIT OM TE VERANTWOORDEN

Jaarverslag
2016

www.hetassink.nl

DEEL A

Bestuursverslag

1	Algemene informatie.....	6
1.1	Missie en doelstellingen Het Assink lyceum.....	6
1.2	Aanduiding kernactiviteiten	6
1.3	Juridische structuur en bestuursamenstelling.....	6
1.4	Organisatiestructuur	7
1.5	Aantal leerlingen	7
1.6	Onderwijsstromen over de locaties 2016-2017	8
1.7	Governance	9
2	Evaluatie gevoerd beleid in 2016	10
2.1	Onderwijsontwikkelingen.....	10
2.2	Personele ontwikkelingen	13
2.2.1	Bezetting	13
2.2.2	Cao.....	14
2.2.3	Professionaliseringsmiddelen.....	14
2.2.4	Functiemix	14
2.2.5	Ziekteverzuim	15
2.3	Organisatorische ontwikkelingen	16
2.3.1	Organisatiestructuur	16
2.3.2	Leerlingenprognoses	16
2.3.3	Aanbesteden	16
2.4	Samenwerkingsverbanden	17
2.4.1	Onderwijsplein Neede.....	17
2.4.2	Toptraject	17
2.4.3	Samenwerken in de Keten	17
2.4.4	Maatschappelijke stage.....	17
2.4.5	Academische Opleidingsschool Oost Nederland (AOS-ON)	17
2.4.6	Samenwerkingsverband VO Slinge-Berkel	18
2.4.7	Samenwerking ICT	18
2.5	Kwaliteitszorg	18
2.5.1	Systematische verbetering van het onderwijs	18
2.5.2	Examenresultaten	19
2.6	Huisvesting	19
3	Evaluatie gevoerd beleid in 2016	20
3.1	Exploitatieresultaat	20
3.2	Kengetallen.....	20
3.2.1	Solvabiliteit.....	20
3.2.2	Liquiditeit	20
3.2.3	Rentabiliteit.....	20
3.2.4	Weerstandsvermogen	21
3.2.5	Huisvestingsratio	21
3.3	Verklaring verschil jaarrekening 2016 versus begroting 2016	21
3.3.1	Baten	21
3.3.2	Lasten	22
3.4	Treasury.....	22
3.4.1	Beleid.....	22
3.4.2	Beleggingen en beleningen	22

4	Continuïteitsparagraaf.....	23
4.1	De spagaat tussen urgentie en ambitie.....	23
4.1.1	Politieke onzekerheid.....	23
4.1.2	Solide en betrouwbaar.....	23
4.1.3	De spagaat.....	23
4.1.4	Onderwijsinnovatie en eigenaarschap.....	23
4.1.5	Huisvesting.....	24
4.1.6	Passend onderwijs.....	24
4.1.7	Samengevat.....	24
4.2	Meerjarenbalans.....	25
4.3	Staat van baten en lasten.....	26
4.3.1	Personele inkomsten.....	26
4.3.2	Personele uitgaven.....	27
4.3.3	Materiële inkomsten en uitgaven.....	28
4.3.4	Financiële inkomsten en uitgaven.....	29
4.4	Risicobeheer.....	29
4.4.1	Rapportage risicobeheersingssysteem.....	29
4.4.2	Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden ...	29
5	Verslag Raad van Toezicht.....	31
5.1	Vergoeding en beloning.....	31
5.2	Evaluatie en ontwikkeling.....	31
5.3	Overleg met de MR.....	31
5.4	De agenda.....	31
5.5	Besluiten.....	32

DEEL B

Jaarrekening

1	Balans per 31 december 2016 (na resultaatbestemming)	34
2	Staat van baten en lasten over 2016	35
3	Kasstroomoverzicht	36
4	Grondslagen.....	37
5	Toelichting behorende tot de balans.....	41
6	Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen	48
7	Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten	49
8	Specificatie resultaatbestemming	51
9	Overzicht verbonden partijen.....	52
10	Statutaire regeling inzake de winstbestemming	52
11	Verantwoording Wet normering bezoldiging topfunctionarissen.....	53
12	Honorarium externe accountant	56
13	Belangrijke gebeurtenissen na balansdatum.....	56
14	Ondertekening	57

DEEL C

Overige gegevens

1	Controleverklaring	59
2	Gegevens over de rechtspersoon	62
2.1	Bestuursgegevens.....	62
2.2	Gegevens onderwijslocaties	62
2.3	Leerlingenaantallen	62
3	Nevenfuncties.....	63
3.1	Nevenfuncties bestuur	63
3.2	Hoofd- en nevenfuncties Raad van Toezicht	63
4	Kengetallen financieel	64

DEEL A

Bestuursverslag

1 Algemene informatie

1.1 Missie en doelstellingen Het Assink lyceum

'Het Assink lyceum daagt uit'

Het Assink lyceum is een school voor voortgezet onderwijs waar respect voor ieders eigenheid hoog in het vaandel staat. We vinden het belangrijk dat onze leerlingen en onze medewerkers zich gekend en gewaardeerd voelen. Wij begeleiden de leerlingen op weg naar zelfstandigheid in leren, werken en leven. Wij werken voortdurend aan de vernieuwing en verbetering van ons onderwijs om goed aan te sluiten op een zich voortdurend veranderende maatschappij. Het Assink lyceum heeft een breed onderwijsaanbod, toegankelijk en nabij. Leerlingen hebben ruime mogelijkheden om hun talenten te ontdekken en te ontplooiën. Ons streven is dat leerlingen én medewerkers zich verder ontwikkelen dan ze gedacht hadden en daar trots op zijn. Dát is onze uitdaging.

Het Assink lyceum wil:

- een kleinschalige leeromgeving bieden;
- nog beter aansluiten op de belevingswereld van de leerling;
- een veelzijdig onderwijsaanbod leveren;
- zich blijven toeleggen op doorlopende ontwikkellijnen;
- verantwoordelijk zijn voor en deelnemen aan onderwijsvernieuwing;
- een onderzoekende houding bij medewerkers en leerlingen stimuleren;
- dat leerlingen, ouders en medewerkers actief participeren in onderdelen van het onderwijsproces;
- de relatie tussen de samenleving en de school verdiepen;
- professionele ruimte voor medewerkers creëren;
- een goede werkgever zijn;
- mede verantwoordelijk zijn voor de opleiding van de nieuwe generatie docenten, jong of oud;
- een hoge kwaliteit handhaven en een hoog serviceniveau bieden.

Het Assink lyceum heeft als doel:

- het opleiden van onze leerlingen tot kundige, vaardige en mondige mensen in een activerende leeromgeving;
- een passende, optimale onderwijskwalificatie voor onze leerlingen; ieder op zijn eigen niveau;
- bij te dragen aan de persoonlijkheids- en sociale ontwikkeling van de leerling
- invulling geven aan de maatschappelijke relevantie van ons onderwijs;
- een hoge mate van professionaliteit van onze medewerkers te bewerkstelligen;
- voortdurende verbetering van ons onderwijs te realiseren.

1.2 Aanduiding kernactiviteiten

Het Assink lyceum is een school voor voortgezet onderwijs twee vestigingen in Haaksbergen, een vestiging in Eibergen en twee vestigingen in Neede. De school verzorgt voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs (vmbo) waarbinnen de mogelijkheid voor leerwegondersteunend onderwijs (lwoo), hoger algemeen voortgezet onderwijs (havo), voorbereidend wetenschappelijk onderwijs (vwo). De examenafsluiting voor vmbo is in Neede en in Haaksbergen. De afsluiting havo en vwo is in Haaksbergen. De stichting beheert de enige school voor regulier voortgezet onderwijs in de plaatsen Haaksbergen, Eibergen en Neede. De school werkt samen met andere organisaties in de regio.

1.3 Juridische structuur en bestuursamenstelling

De rechtspersoon van Het Assink lyceum is een stichting, die is opgericht in 1992. Het bestuur en toezicht zijn gescheiden en in twee afzonderlijke organen onder gebracht. Het bestuur is eindverantwoordelijk en de Raad van Toezicht houdt toezicht op de strategie, het beleid en de uitvoering van de werkzaamheden van de school en specifiek op de uitoefening van bevoegdheden door de bestuurder.

De schoolleiding bestaat uit de onderwijsdirecteur vmbo, de onderwijsdirecteur havo/vwo en de directeur bedrijfsvoering. Door middel van een directiestatuut is voorzien in mandatering van een aantal bevoegdheden van de bestuurder aan de dagelijkse leiding van de school.

1.4 Organisatiestructuur

1.5 Aantal leerlingen

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de leerlingenaantallen op 1 oktober 2013, 2014, 2015 en 2016. De personele en materiële inkomsten in 2016 van het Rijk zijn berekend op basis van het aantal ingeschreven leerlingen op 1 oktober 2016.

01-10-2013	2.664	leerlingen	inclusief	20	VAVO-leerlingen
01-10-2014	2.641	leerlingen	inclusief	21	VAVO-leerlingen
01-10-2015	2.728	leerlingen	inclusief	16	VAVO-leerlingen
01-10-2016	2.708	leerlingen	inclusief	23	VAVO-leerlingen

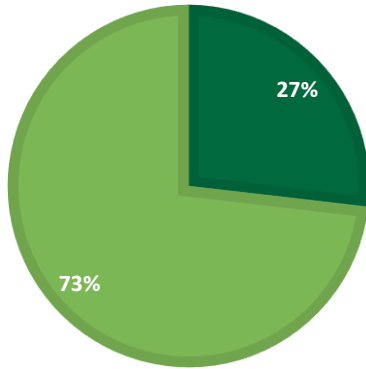
VAVO-leerlingen zijn leerlingen die vorig schooljaar gezakt zijn voor het eindexamen of daaraan niet hebben deelgenomen en dit schooljaar onderwijs volgen bij een ROC om alsnog het diploma te behalen.

Gedurende het schooljaar zijn 16 leerlingen overstapt naar een andere VO-school, het ROC of vertrokken naar het buitenland en zijn 13 leerlingen tussentijds ingestroomd.

1.6 Onderwijsstromen over de locaties 2016-2017

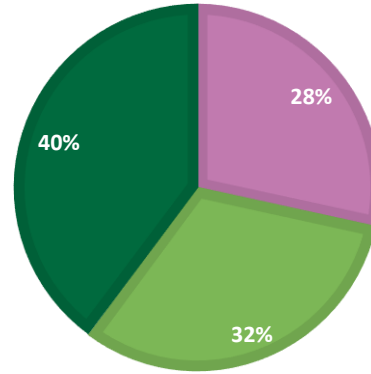
Van Brakelstraat

- vmbo basis/kadergerichte leerweg 139
- vmbo gemengde/theoretische leerweg 379

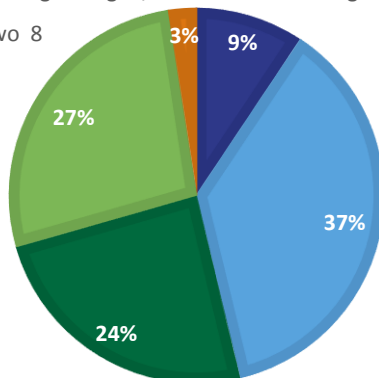
Parallelweg

- vmbo basisgerichte leerweg 152
- vmbo gemengde/theoretische leerweg 170
- vmbo kadergerichte leerweg 213

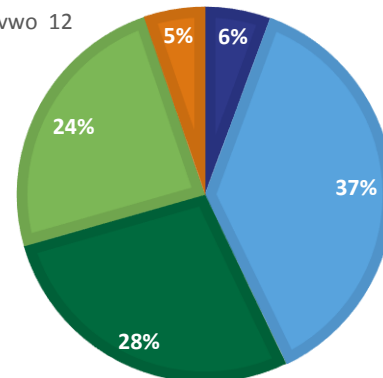
Rekkenseweg

- havo 31
- havo/vwo 123
- vmbo basis/kadergerichte leerweg 81
- vmbo gemengde/theoretische leerweg 90
- vwo 8

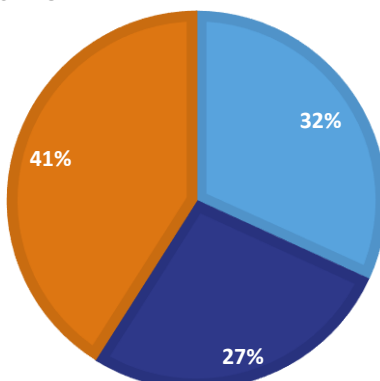
Julianastraat

- havo 13
- havo/vwo 86
- vmbo basis/kadergerichte leerweg 64
- vmbo gemengde/theoretische leerweg 56
- vwo 12

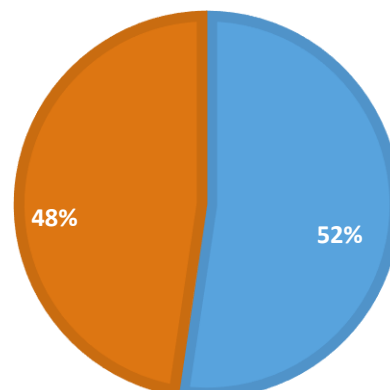
Bouwmeester onderbouw

- havo 138
- havo/vwo 118
- vwo 178

Bouwmeester bovenbouw

- havo 344
- vwo 313

1.7 Governance

Ook in het voortgezet onderwijs is steeds meer een scheiding van bestuur en toezicht ontstaan. Daarnaast wordt er meer aandacht besteed aan de verticale en horizontale verantwoording van het gevoerde beleid. Bij verticale verantwoording denken we dan aan het departement en de onderwijsinspectie en bij horizontale verantwoording letten we meer op onze directe omgeving.

Binnen Het Assink lyceum hebben we de governance, ofwel 'goed besturen' op onderstaande wijze geregeld.

- De Raad van Toezicht houdt toezicht op de activiteiten van het bestuur. De bestuurder legt verantwoording af over (de realisatie van) het gevoerde beleid en bijzondere gebeurtenissen en ontwikkelingen in de schoolorganisatie of de omgeving van de school. Dat gebeurt tijdens de vergaderingen van de Raad van Toezicht.
- De directeuren leggen verantwoording af aan de bestuurder. Dat gebeurt tijdens de resultaatverantwoordelijke gesprekken die drie keer per jaar plaatsvinden.
- In de medezeggenschapsraad zitten vertegenwoordigers van personeel, ouders en leerlingen. De bestuurder is als adviseur bij delen van de vergaderingen van de Medezeggenschapsraad aanwezig. De horizontale verantwoording vindt, buiten de Raad van Toezicht, vooral hier plaats.
- Het Assink lyceum past de 'Code Goed Onderwijsbestuur' in het voortgezet onderwijs toe.
- Het Assink lyceum heeft een klokkenluidersregeling, deze is op de website gepubliceerd.
- Het Assink lyceum heeft een klachtenregeling en is aangesloten bij de commissie Onderwijsgeschillen. In 2016 zijn geen klachten ingediend en is ook geen beroep aangetekend. De regeling is gepubliceerd op de website.
- Het Assink lyceum publiceert het jaarverslag op de website.
- Het Assink lyceum kent een ouderraad waarin ouders van diverse locaties zijn vertegenwoordigd. De raad vergadert zeven keer per jaar. Namens de school neemt één van de onderwijsdirecteuren regelmatig deel aan deze vergadering.

2 Evaluatie gevoerd beleid in 2016

Beweging is de enige constante

Deze typering was in hoge mate van toepassing op Het Assink lyceum in 2016 en zal dat ook in de komende jaren zijn. De permanente aandacht voor borging van hoge onderwijsopbrengsten naast een sterk toekomstgerichte ambitie, vraagt veel van de mensen in de school en een kritische blik op hoe middelen daartoe doelmatig kunnen worden ingezet.

Het Assink lyceum slaagt er in om leerlingen optimaal te kwalificeren voor opleiding en beroep. Om hen in staat te stellen ook in de toekomst de regie te kunnen voeren over hun eigen leven, is verbreding nodig van de focus van kwalificerende vaardigheden naar de sociale en persoonlijkheidsontwikkeling van de leerlingen. Onder meer door gesprekken met maatschappelijke partners en het vervolgonderwijs zijn we in toenemende mate van dat belang doordrongen. Om recht te doen aan de verschillen die er zijn in talenten, tempo en motivatie, zijn we volop aan de slag om ons onderwijs steeds meer daartoe in te richten. In 2016 zijn er al belangrijke stappen gezet.

De reeds ingezette bevolkingskrimp in de regio was in 2016 op Het Assink lyceum nog niet echt voelbaar, maar wordt dat op korte termijn wel en zal bovendien fors van omvang worden. Het Assink lyceum anticipeert op de situatie zoals die zich ontvouwt. In 2016 is een start gemaakt met het verkennen van de benodigde huisvesting op middellange en lange termijn. Gekeken is met name naar geschiktheid van onze vestigingen voor onze onderwijsambities (functionaliteit), kwaliteit, leer-/werkklimaat en bekostiging. In samenwerking met de gemeente Berkelland is een belangrijke stap gezet met de realisatie van een nieuwe bovenbouwvestiging voor het vmbo in Neede en het daarin ondergebrachte innovatielokaal. Met de gemeente Haaksbergen is gesproken over de bestaande huisvestingssituatie en naar verwachting zullen school en gemeente samen in het voorjaar van 2017 e.e.a. nader onderzoeken.

Een ander aspect waarop we volop anticiperen is het effect dat de bevolkingsdaling en de ontwikkeling op de onderwijsvisie hebben op het onderwijsaanbod, de werkgelegenheid en de aard van het werk op Het Assink lyceum. Eerste verkenningen zijn in 2016 uitgevoerd en de opbrengsten daarvan werden met de medewerkers van de school gedeeld. Een groeiend bewustzijn bij ieder die op Het Assink lyceum werkt achten wij van groot belang om in gezamenlijkheid de juiste antwoorden te kunnen geven op de vraagstukken die zich voordoen. Dat bewustzijn lijkt zich te ontwikkelen. Gezamenlijkheid, omdat iedere medewerker de verantwoordelijkheid heeft zich permanent te blijven ontwikkelen in de dynamische context van de school en Het Assink lyceum vorm wil geven aan goed werkgeverschap.

2.1 Onderwijsontwikkelingen

2.1.1 Recht doen aan verschillen

Het recht doen aan verschillen in niveau, belangstelling, tempo en talenten vraagt om een arsenaal aan differentiatiemogelijkheden. Dat zijn we aan het uitbouwen. In 2016 is een aantal keuzes tot stand gekomen of in de steigers gezet. De digitalisering van onderdelen van ons leerproces biedt aanvullende kansen die er tot voor kort niet of slechts beperkt waren. De beschikbaarheid van digitaal leermateriaal en de vaardigheid van docenten er adequaat mee te werken vroegen de nodige aandacht en die zal ook in de eerstkomende jaren nodig blijven.

Wat is in 2016 zoal gerealiseerd of in gang gezet om aan al die verschillen tussen leerlingen meer recht te doen?

In augustus is in leerjaar 4-havo van Het Assink lyceum het IBC van start gegaan. International Business College is een concept dat op meer scholen in Nederland wordt aangeboden en door ons is 'aangekocht'. Een groep leerlingen werkt een dag in de week aan een op hun belangstelling en kwaliteiten gericht programma dat ondernemerschap en bedrijfskunde als pijlers heeft. Op de overige dagen volgen deze leerlingen in minder lestijd het volledige onderwijsprogramma van havo-4. Dit wordt ook wel het 80-20 concept genoemd. Ervaringen met IBC kunnen helpend zijn bij de realisatie van meer differentiatiemogelijkheden in havo/ vwo. De eerste ervaringen en resultaten zijn positief en bemoedigend.

Ook voor havo/ vwo is een werkgroep gestart met de ontwikkeling van talenttijd waarin differentiatie en activering in de lessen en verbreden, verdiepen en oefenen in een aangepaste lessentabel nadrukkelijk zichtbaar wordt gemaakt. Beoogd werd om e.e.a. in te voeren in 2017, maar in de praktijk blijkt meer tijd nodig te zijn om een en ander te ontwikkelen. Er wordt nu gericht op invoering in 2018.

De ontwikkeling en start van Research & High Tech en Research & Society voor de h/v bovenbouw (vervangend voor Onderzoeksvaardigheden en Algemene Natuur Wetenschappen) was succesvol. We kunnen hiermee explicieter vormgeven aan een reeds sterk bèta profiel en onderzoeken ook sterker een plek geven in de maatschappij profielen. Na de voorbereiding en start in 2016 in de h/v bovenbouw en in leerjaar 1 binnen het vak Techniek, gaan we dit uitbouwen tot een doorlopende leerlijn van 1 t/m 5 in havo respectievelijk 1 t/m 6 in het vwo. Integratie met buitenschools leren vindt in deze leerlijn plaats middels een reeds bestaande JetNet samenwerking met Thales en het Pre-university programma van de Universiteit Twente. Die afstemming met het vervolgonderwijs kreeg verder vorm door de ontwikkeling van een honoursprogramma in de bovenbouw havo/vwo. Daarbinnen koppelen we ons talentenprogramma havo met het honoursprogramma van Saxion en voor vwo met dat van de UT. In 2016 zijn we hiermee gestart in leerjaar 4.

Is voor sommige leerlingen van vmbo-t de route via havo naar het hbo de ideale weg, voor andere leerlingen zal de koninklijke weg die zijn via het mbo. Om voor die laatste groep de kansen te vergroten op succes is in de regio Twente het Toptraject ontwikkeld. In samenwerking met het ROC van Twente en Saxion is een programma tot stand gekomen met een versterkte focus op studievaardigheden, Nederlands en rekenen, dat succes moet bevorderen. De kosten voor dat traject worden door de deelnemende VO-scholen en de genoemde instellingen betaald. Na een pilotperiode in 2015, is het Toptraject in 2016 formeel door de deelnemers bekrachtigd. OC&W heeft interesse getoond en is onder de indruk van de grondige opzet. Bezien wordt of in de regio Achterhoek een vergelijkbaar traject kan worden opgezet. Dat zou voor de vmbo leerlingen op onze vestiging in Neede ook extra mogelijkheden bieden.

In de gemengde leerweg is de ontwikkeling gestart van 'Talenttijd' waarbinnen iedere leerling zijn specifieke talenten kan ontdekken en ontwikkelen. Een definitieve inbedding in de lessentabel wordt voorzien in 2018. Ervaringen die al zijn opgedaan in de DOE-tijd zullen bij die programma-ontwikkeling goed van pas komen. DOE-tijd draagt bij aan de ontwikkeling van vaardigheden als onderzoeken, ontwerpen, samenwerken en presenteren. Na succesvolle ervaringen in leerjaar 1 van basis/kader van het vmbo, is in 2016 de DOE-tijd ook in leerjaar 2 ingevoerd. In het schooljaar 2017-2018 zal e.e.a. moeten uitmonden in een 'meesterproef' en onderdeel gaan vormen van het portfolio van de leerlingen.

In 2016 zijn in leerjaar drie van de beroepsgerichte leerwegen (inclusief GL) de nieuwe profielen ingevoerd. De inhoudelijke opbouw blijft voornamelijk aandacht vragen en richt zich in het schooljaar op de programma-inhoud voor het vierde leerjaar.

Een 'toplocatie' voor onze onderwijsvernieuwing is het innovatielokaal in onze vmbo-bovenbouw locatie in Neede. Het is in augustus 2016 in gebruik genomen onder de naam EN EN. Deze naam drukt de samenwerking uit met praktijkschool MaxX én de gezamenlijke samenwerking met het maatschappelijke veld. Met lokale bedrijven of instellingen werken leerlingen daarin aan 'echte' opdrachten uit de praktijk. In 2016 zijn we al succesvol gestart en in de komende jaren zal het verder uitgebouwd worden, ook voor leerlingen in havo/vwo. In deze opbouwfase hebben we daartoe een procesbegeleider ingehuurd van het Centrum voor Jong Ondernemerschap in Berkelland.

2.1.2 Digitale leermiddelen

Een van de veel genoemde 21-ste eeuwse vaardigheden is de digitale geletterdheid van leerlingen. Het werken met ICT is inmiddels in nagenoeg alle vezels van de samenleving doorgedrongen. Voor leerlingen is het daarom belangrijk om 'als vanzelf' met ICT-apparatuur, digitale bronnen, sociale media en dergelijke te kunnen werken. De school en onze ICT-infrastructuur, devices en leermiddelen moeten daaraan optimaal bijdragen. Per 2016 is het gebruik van de iPad als onderdeel van dat proces, nagenoeg schoolbreed ingevoerd. Naast het bekwamen in digitale geletterdheid zijn er daardoor (veel) meer mogelijkheden om te activeren en te differentiëren. Een deel van het lerarenteam heeft nog behoefte aan ondersteuning in dit proces en ook de acceptatie vraagt nog aandacht. Die ondersteuning is in 2016 ruimschoots geboden onder meer via het iPad-café. De ondersteuning zal -naar verwachting in een afnemend volume- nog even nodig zijn. Een zorgpunt is de achterblijvende ontwikkeling van interactieve digitale methodes door uitgevers. Monitoring heeft plaatsgevonden door enquêtes onder leerlingen en docenten. Zij gaven de stand van zaken als rapportcijfer gemiddeld een 6. Begin 2017 wordt onder ouders een enquête gehouden. De ervaringen tot nog toe maken duidelijk dat de snelheid in acceptatie en gebruik per locatie verschilt, deze sterk wordt bevorderd als docenten met en van elkaar leren en dat we -school en ouders- nog een goed antwoord moeten vinden op de soms ongewenste afleiding door de vele mogelijkheden met de iPad.

2.1.3 Passend onderwijs

Talentonderwijs betekent ook dat verschillen tussen leerlingen een plek mogen hebben in het reguliere onderwijsproces. Voor alle leerlingen geldt dat het behalen van een adequaat diploma als toegangsbewijs voor het mbo, hbo of de universiteit belangrijk is. Sommige leerlingen hebben daartoe extra ondersteuning nodig. Voor die groep werken scholen in de regio samen in het Samenwerkingsverband Slinge-Berkel. De overheid stimuleert de vo-scholen om ook leerlingen op te nemen die voorheen naar het speciaal onderwijs gingen. Deze opdracht is niet eenvoudig, ook al omdat er voor deze regio een financiële sanctie aan gekoppeld is mocht het niet lukken deze opdracht succesvol uit te voeren. In 2016 werden vanwege de dreiging van de genoemde sanctie minder leerlingen uit het basisonderwijs naar het lwoo (leerwegondersteunend onderwijs in het vmbo) van Het Assink Lyceum verwezen. Het gevolg was een aanzienlijke beperking in de bekostiging, bij een nauwelijks afgenomen ondersteuningsvraag. In 2017 wordt dit risico binnen het SWV Slinge-Berkel nader geanalyseerd en bezien of een regionale remedie voorhanden is.

In samenwerking met de gemeente Haaksbergen zijn in die gemeente preventie-activiteiten ontplooid op het gebied van alcohol en drugs.

In 2016 heeft een groep studenten van het NSO een 'quick scan' gemaakt van ons passend onderwijs. Begin 2017 zal die een vervolg krijgen in een nader onderzoek naar de doelmatigheid waarmee we mens en middelen inzetten voor passend onderwijs. We streven ernaar de focus van de ondersteuning van de individuele leerling deels te verplaatsen naar ondersteuning van de leraar voor de klas.

2.1.4 Professionalisering

De professionaliseringskoers voor de komende jaren is in 2016 vastgelegd in een professionaliseringplan dat met instemming van de MR door het bestuur in 2016 is vastgelegd. Bekwaamheid voor het veranderende onderwijs krijgt in dat plan veel aandacht. Met het oog op de leerlingendaling en daaruit voortvloeiende werkgelegenheidsrisico's wordt ook het behalen van een extra bevoegdheid of het upgraden van de bestaande bevoegdheid, nadrukkelijk onder de aandacht gebracht.

Samengevat zijn de vier belangrijkste pijlers voor professionalisering om de onderwijsontwikkelingen te realiseren en te borgen:

- 1) differentiëren;
- 2) activeren;
- 3) talentontwikkeling;
- 4) duurzame inzetbaarheid van medewerkers.

Hiernaast zijn de volgende voorwaardelijke professionaliseringsdoelen opgenomen:

- 5) bekwaam
- 6) bevoegd;
- 7) leercultuur ("een leven lang leren").

In 2016 werd onder andere scholing georganiseerd voor 'scrummen in de klas', 21-ste eeuwse vaardigheden, omgaan met gedragsproblematiek, iPad-gebruik, de docent als coach en ICALT (lesobservatie). De intern uitgevoerde scholing en ontwikkeling vindt plaats onder de vlag van de Assink Academie. Het doel is die verder uit te bouwen in de komende jaren. Voor andere vormen van scholing gingen medewerkers naar opleidingen, cursussen e.d. van opleidingsinstituten. Waar er gebruik van kan worden gemaakt, worden leraren gestimuleerd de mogelijkheden van de lerarenbeurs te benutten. In 2016 is hiervoor €57.000 subsidie ontvangen.

In 2016 zijn veel activiteiten ingezet in het kader van de hiervoor genoemde doelen. De realisatie zal nog de komende jaren doorgaan, veelal herkenbaar in de vorm van activiteiten van de Assink academie. 'Permanent leren en ontwikkelen' is met name succesvol als dit met collega's en in relatie met schoolontwikkelingen plaatsvindt.

2.2 Personele ontwikkelingen

2.2.1 Bezetting

De verhouding tussen de functiecategorieën is vrijwel gelijk aan die van voorgaande jaren. De omvang van het onderwijzend en onderwijsondersteunend personeel is verlaagd. De oorzaak ligt in de leerlingendaling, de uitvoering van taakstellingen en het vergroten van de flexibele schil om te anticiperen op verdere leerlingendaling.

Functie-categorie	2016			2015			2014		
	wtf	aantal	%	wtf	aantal	%	wtf	aantal	%
OP	178	211	74%	185	219	74%	185	219	74%
OOP	51	68	24%	54	71	24%	56	73	25%
DIR	6	6	2%	5	5	2%	5	5	2%
Totaal	235	284		245	295		246	297	

De gegevens in de tabel zijn afgerond

De functiecategorie directie, die bestaat uit de schoolleiding en de bestuurder bestaat sinds februari 2015 uit vier medewerkers. Aangezien de twee voormalige leden van het college van bestuur nog in 2015 en 2016 van verlof gebruik maken, komen ze wel voor in de tabel. Zelfs in 2016 lijkt de omvang te zijn toegenomen, dat is niet het geval, dit wordt veroorzaakt door een afrondingsverschil gebaseerd op het aantal maanden in het jaar dat men in dienst is. In 2015 was dat 5,42 wtf omdat de nieuwe bestuurder in augustus 2015 gestart is, en in 2016 5,83 wtf omdat een van de leden van het college van bestuur in november 2016 uit dienst is getreden na een periode van onbetaald verlof sinds februari 2015.

Hoewel de beweging totaal gezien minimaal lijkt, is er volop mobiliteit in functies en locaties en bij in- en uitdiensttredingen. In 2016 zijn 58 medewerkers gestart bij Het Assink lyceum, waarvan de helft inleningen via payroll/ uitzendbureaus. In 2015 waren dat nog 29 medewerkers waarvan zeven ingeleend. Er wordt vaker afgewogen of we lange termijn contractverplichtingen kunnen aangaan met een nieuwe medewerker. Dit is de uitvoering van het beleid om de werkgelegenheid voor zittend personeel te behouden met het oog op de verdere leerlingendaling. De weergegeven aantallen en werktijdfactoren in de tabellen in deze paragraaf bevatten de medewerkers in eigen dienst. Medewerkers die ingeleend zijn via payroll en uitzendbureaus zijn hier dan ook niet in meegenomen.

Man/ vrouw vol-/deeltijd	2016			2015			2014		
	man	vrouw	%	man	vrouw	%	man	vrouw	%
voltijd	man	80		90		76%	89		73%
	vrouw		20		28	24%		33	27%
	totaal voltijd	100	35%	118	40%	122	41%		
deeltijd	man	58		55		31%	59		34%
	vrouw		126		123	69%		116	66%
	totaal deeltijd	184	65%	177	60%	175	59%		
Totaal man/vrouw	138	146	284	145	151	296	148	149	297
	49%	51%		49%	51%		50%	50%	

Leeftijd	2016			2015			2014		
	wtf	aantal	%	wtf	aantal	%	wtf	aantal	%
18 - 24	4	7	2%	5	7	3%	11	16	5%
25-34	52	65	23%	57	70	24%	58	67	23%
35-44	53	61	21%	50	58	20%	48	58	20%
45-54	47	62	22%	51	67	23%	50	67	23%
55-59	34	39	14%	34	40	14%	45	48	16%
60-64	36	42	15%	44	51	17%	34	40	14%
>64	8	9	3%	3	3	1%	1	1	0%
Totaal	235	284		245	295		246	297	

De gegevens in de tabel zijn afgerond

De leeftijdsopbouw in 2016 is vergelijkbaar met die van voorgaande jaren en kent een mooie verdeling. In lijn met de landelijke ontwikkeling zien we dat medewerkers langer blijven doorwerken en minder vaak volledig keuzepensioenen opnemen voorafgaand aan de aow-gerechtigde leeftijd. Vooral het opnemen van deeltijd keuzepensioenen heeft ook voor Het Assink lyceum een gunstig effect om ervaring en kwaliteit langer te behouden en toch in te kunnen spelen op de leerlingendaling. Het gevoerde beleid is gericht op beheersing van uitgaven inzake uitkering na ontslag.

2.2.2 Cao

De vigerende cao is ingegaan per 1 juli 2016. De volgende loonsverhogingen zijn in 2016 geëffectueerd:

- structurele verhoging van 3% per 1 juli 2016;
- een extra bedrag uitbetaald in juli 2016 dat overeenkomt met dat wat medewerkers hadden ontvangen als ware de loonsverhoging van 3% per 1 januari 2016 zou zijn toegekend.

Er zijn geen andere cao-wijzigingen met grote invloed op Het Assink lyceum, pas in 2017 is een nieuwe cao aan de orde, de inzet daarvan is op dit moment nog niet bekend.

2.2.3 Professionaliseringsmiddelen

Jaarlijks wordt ten minste 10% van de personele lumpsum besteed aan professionaliseringsactiviteiten. Een groot deel hiervan wordt aan tijd besteed. Het Assink lyceum heeft in haar taakbeleid voor docenten alle lessen en taken gebaseerd op 166 uur, bij een voltijdbaan, voor professionalisering. De cao schrijft voor dat 83 uur per jaar door de docent naar eigen inzicht te besteden is voor professionalisering. Binnen Het Assink lyceum zijn de beide saldi van 83 uur herkenbaar in het plan van inzet opgenomen.

Naast de besteding in tijd is in 2016 €190.600 besteed aan directe kosten voor professionalisering. Voor professionalisering was gebudgetteerd €300.000. De oorzaak van de onderbesteding is dit jaar vooral gelegen in de zelf ontworpen activiteiten die zijn ondernomen waardoor er minder externe kosten gemoeid waren.

2.2.4 Functiemix

Waar in het verleden de ruimte voor het verbeteren van de arbeidsvoorwaarden (buiten de cao) beperkt was - die lag er eigenlijk alleen maar als er vacatures waren in het schoolmanagement- heeft de functiemix die ruimte enorm vergroot. Voor veel docenten op Het Assink lyceum zijn er kansen ontstaan en het functiebouwwerk is meer divers geworden. Met de MR en de vakbonden zijn er afspraken gemaakt over een verhouding LB-LC-LD die ook op termijn betaalbaar is.

De voor Het Assink lyceum gewenste functiemix is vastgesteld op een "waarde functiemix¹" van 80. Hieronder zijn de percentages per schaal en de functiemixwaarden tijdens de formele meetmomenten te zien. In de nulmeting van 2008 startten we met een functiemixwaarde van 66, in 2016 werd functiemixwaarde afgerond op 81.

peildatum	wtf OP	wtf LB	wtf LC	wtf LD	%LB	%LC	%LD	waarde functiemix
1-10-08	170	98	32	40	58	19	24	66
1-10-09	186	113	33	41	61	18	22	61
1-10-10	185	109	32	44	58	17	24	65
1-10-11	171	91	34	46	53	20	27	73
1-10-12	177	102	30	46	59	17	26	70
1-10-13	174	96	31	46	55	18	26	71
1-10-14	176	87	36	52	49	20	30	80
1-10-15	171	84	35	52	49	20	31	82
1-10-16	167	82	35	49	49	21	30	81

In de tabel hiervoor is de formatie per salarisschaal en peildatum weergegeven, alsmede de percentages en de waarden functiemix van de afgelopen jaren. De cijfers die zijn weergegeven zijn berekend volgens de functiemixregels voor het onderwijzend personeel, dus inclusief kernteamleiders, inclusief verlof, inclusief tijdelijke uitbreidingen en exclusief vervangingen en leraren in opleiding.

¹ Bij de waarde functiemix telt LB niet mee, telt iedere proces LC voor 1 en iedere procent LD voor 2

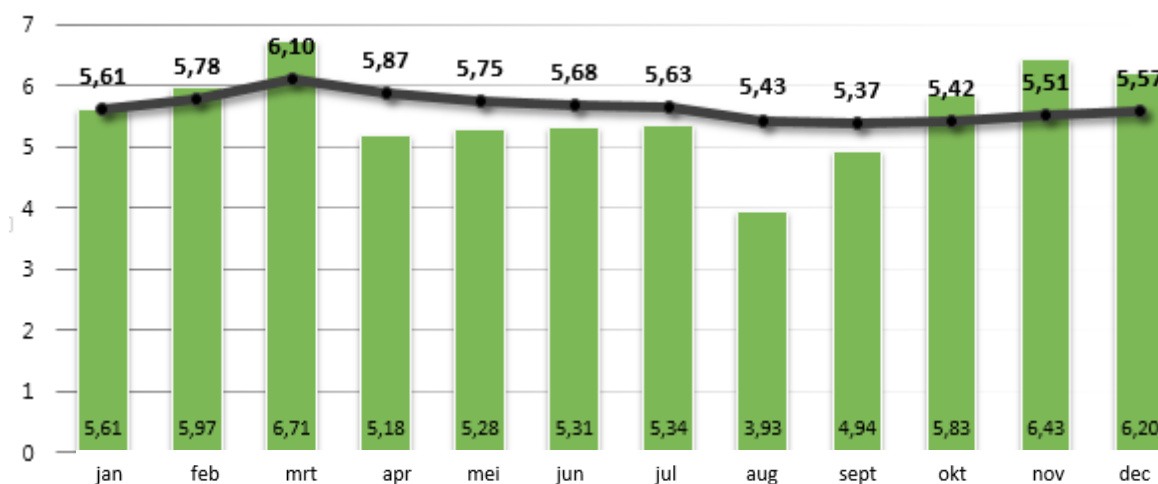
Het functiemixbeleid heeft sinds 2010 veel betekend voor het loopbaanbeleid op Het Assink lyceum, veel medewerkers met ambities hebben hierdoor doorgroei mogelijkheden gekregen. In 2016 zijn geen promotieplaatsen beschikbaar gesteld omdat de functiemixwaarde reeds behaald was. Als gevolg van een verwachte daling in het onderwijzend personeel door leerlingenkrimp en flexibele schil kunnen de verhoudingen in de functiemix de komende jaren wijzigen.

Gezien het belang van goed loopbaanbeleid en de relatie met het realiseren van onderwijsdoelstellingen is het voornemen om in 2017 een aantal promotieplaatsen open te stellen. Daarnaast zal net als de afgelopen jaren per vertrekkende medewerker met een reguliere vacatureplaats worden afgewogen, afgestemd op de verwachte vraag in de toekomst, de behoefte in de vakgroep en de arbeidsmarkt, of er een reden is om een vacature te plaatsen in schaal LC of LD.

2.2.5 Ziekteverzuim

Het verzuimpercentage geeft aan welk deel van de beschikbare capaciteit in een periode wegens ziekteverzuim niet kon worden ingezet. Zwangerschaps- en bevallingsverlof is buiten beschouwing gelaten.

In de onderstaande grafiek is het ziekteverzuimverloop in 2016 te zien. Het (voortschrijdende) verzuimcijfer van 2016 eindigde op 5,57%.

De toename van het verzuim blijft aanhouden. De extra verrichte inspanningen in 2015 en 2016 hebben nog niet geleid tot een verlaging van het verzuim. In 2016 is gewerkt met een andere, meer accurate berekeningswijze, waardoor het gedeeltelijk herstel in de categorieën middel, lang en extra lang is meegenomen. Dat maakt een correcte vergelijking ten opzichte van eerdere jaren in de onderstaande tabel lastiger. Echter, deze wijziging laat slechts een positief verschil van de afgelopen jaren zijn van maximaal 0,4% op het totale verzuimcijfer. Vanuit dit perspectief is de stijging van het verzuim hoger dan te zien is in de tabel. Het verzuim landelijk binnen het VO over 2016 is nog niet bekend, maar de verwachting is dat dit op het niveau ligt van de afgelopen jaren, zoals in 2015 op 4,9%. Overigens is het verzuim sectoroverstijgend voor heel Nederland 4% 2016. Er is dan ook alle reden om de acties te intensiveren.

ziekteverzuim totaal		2016	2015	2014	2013
kort	0-8 dagen	1,16%	1,10%	0,88%	1,03%
middel	8-43 dagen	0,82%	0,49%	0,65%	1,02%
lang	43-366 dagen	2,52%	2,41%	2,93%	2,07%
extra lang	>366 dagen	1,06%	1,37%	0,51%	0,10%
verzuimpercentage totaal		5,57%	5,38%	4,76%	4,22%
meldingsfrequentie		1,38	1,35	1,08	1,13

Vooral het lang en extra lang verzuim is aanzienlijk. Zo eindigde 2016 met vijf medewerkers die langer dan één jaar verzuimden. Ook het frequent verzuim laat een zorg zien. In 2016 hebben 49 medewerkers meer dan drie keer verzuimd, waarvan 13 medewerkers tussen de zes keer en negen keer. Omgerekend heeft 16% van alle medewerkers in 2016 drie keer of meer verzuimd.

Dit verschijnsel is in de totale meldingsfrequentie niet goed zichtbaar. De verschillen tussen de teams, locaties en afdelingen zijn namelijk vrij groot. Het is dan ook lastig om zinnige organisatiebrede conclusies te trekken.

De bedrijfsarts heeft de klachten van de 32 medewerkers die hem in 2016 bezochten geanalyseerd. Deze groep verzuimt in de regel vanaf zes weken, omdat dat het moment is dat zij door de bedrijfsarts worden gezien (wettelijke verplichting). Ongeveer een derde van deze groep heeft last van psychische ziektebeelden, een derde van klachten in het bewegingsapparaat en het andere deel is te wijten aan overige diagnoses.

Bij 2 van de 32 medewerkers is te stellen dat de werkomstandigheden de oorzaak van het verzuim zijn. Hoewel we weten dat bij verzuim de ziekte vrijwel niet beïnvloedbaar is en het verzuim wel, blijkt het lastig met medewerkers te spreken over hun verzuim als er een duidelijke lichamelijke ziekte aan de orde is.

In 2016 is gestart met het versterken van verzuimpreventie ofwel het aandacht vragen voor het belang van vitaal zijn, blijven of worden. Er zijn 107 vitaliteitsscans afgenomen door een interventie- en adviesbedrijf, zijnde een dochtermaatschappij van een arbodienst. Hiervoor is voor 50% subsidie ontvangen van het sectorfonds VOION. In eerste instantie was de verwachting dat ongeveer 50 medewerkers zouden deelnemen. De respons was dermate groot dat meerdere scans zijn ingekocht. Tijdens de vitaliteitsscan werd de medewerker inzicht geboden in zijn mentale weerbaarheid, motorische gesteldheid, vitaliteit en werkvermogen en geeft een advies om de belastbaarheid te verbeteren of in stand te houden. Indien wenselijk (of geadviseerd aan de medewerker door de prestatiepsycholoog c.q. vitaliteitscoach) is de medewerker de mogelijkheid geboden te kiezen voor een viertal vervolgenterventies. Een kleine dertig medewerkers heeft zich voor deze vervolgenterventies ingeschreven. De geboden mogelijkheid tot deelname aan de vitaliteitsscans is door de deelnemers zeer gewaardeerd. Als nevenopbrengst heeft een geanonimiseerde terugkoppeling zicht gegeven op potenties en/of blokkades van de onderzochte groep. Dit kan op medewerkersniveau leiden tot het verkleinen van het uitvalrisico en daarmee het verhogen van de duurzame inzetbaarheid. Tevens zijn aanbevelingen gedaan op organisatieniveau om de duurzame inzetbaarheid op de kaart te zetten en te behouden.

De signalen omtrent werkdruk, het verzuimcijfer en de stuurinformatie na de uitvoering van de vitaliteitsscans hebben geleid tot een bijeenkomst met alle leidinggevendenden begin 2017. Tijdens deze bijeenkomst zijn ideeën opgehaald hoe we de vitaliteit verder kunnen verhogen en de werkdruk kunnen verlagen. Een van de maatregelen is dat er gerichte analyses per team/ locatie en afdeling gaan plaatsvinden uitgevoerd door de direct leidinggevende en P&O om zo gericht mogelijke interventies te formuleren. Daarnaast worden de vervolgenterventies voor vitaliteit uitgezet en uitgebreid.

2.3 Organisatorische ontwikkelingen

2.3.1 Organisatiestructuur

Per 1 augustus 2015 is een nieuwe bestuurder benoemd. Op dat moment zouden drie van de vijf toezichthouders vertrekken, omdat hun statutaire periode afliep. Dat is voor twee leden geëffectueerd. Vanwege de continuïteit is besloten de Raad van Toezicht vanaf dat moment tijdelijk uit zes personen te laten bestaan, door de termijn van de vertrekkende voorzitter te verlengen tot januari 2016. Door het –uitgestelde- vertrek op 1 januari 2016 van de toenmalige voorzitter van de Raad van Toezicht is het aantal toezichthouders weer teruggebracht tot vijf en is de nieuwe voorzitter mevrouw Van den Broek benoemd. De heer Van Kuilenburg heeft mevrouw Van den Broek als vicevoorzitter opgevolgd.

Door het vertrek van een van de kernteamleiders op de locatie Bouwmeester is besloten de organisatieopbouw van die locatie te veranderen door de twee onderbouwteams samen te voegen en de aansturing te laten uitvoeren door drie in plaats van vier kernteamleiders. Daarmee is geanticipeerd op te verwachten noodzakelijke aanpassingen vanwege de leerlingendaling in de komende jaren.

2.3.2 Leerlingenprognoses

Aan de hand van de lange termijn leerlingenprognose is geanalyseerd wat de impact is op huisvesting, financiën en personeel. Deze analyses en daarop gebaseerde bevindingen en aannames van de schoolleiding en het bestuur, zijn schoolbreed onder de aandacht gebracht in een ‘rondje langs de locaties’ in het voorjaar van 2016, waarna de dialoog over de toekomst op gang is gebracht met de collega’s per locatie.

2.3.3 Aanbesteden

Wij zien het als onze opdracht om middelen zo doelmatig mogelijk in te zetten en juridisch, budgettair en toekomstbestendig verantwoord in te kopen. In 2016 vond een meervoudig onderhandse aanbesteding plaats met betrekking tot Accountancy (Flynth) en Repromachines (Konica Minolta). In 2017 zal een aanbesteding plaatsvinden inzake schoonmaak.

Als onderdeel van ons risicobeleid is een audit uitgevoerd op de verzekeringsportefeuille en zijn er maatregelen genomen voor wat betreft gesignaleerde aandachtspunten.

De flexibilisering van ons onderwijsproces vraagt ook om adequate ondersteuning vanuit de bedrijfsvoering. Daartoe vond in 2016 een oriëntatie plaats op roosterapplicaties inclusief evaluatie huidige applicatie. In april 2017 wordt besluitvorming beoogd over overstap per augustus 2018.

2.4 Samenwerkingsverbanden

2.4.1 Onderwijsplein Neede

Het onderwijsplein is feitelijk in gebruik genomen met ingang van het schooljaar 2016-2017. De officiële opening, samen met Praktijkschool MaxX, vond plaats op 6 oktober 2016. Het gezamenlijke innovatielokaal draagt de naam En En.

2.4.2 Toptraject

In samenwerking met zeven VO-scholen uit de regio Twente, Hogeschool Saxion en het ROC van Twente is een ontwikkellijn ontwikkeld om de toppers uit de theoretische leerweg extra toe te rusten. Deze programma's hebben tot doel een doorlopende leerlijn vmbo-mbo-hbo kansrijker te maken. De locatie Van Brakelstraat neemt deel aan het toptraject. In de regio Achterhoek wordt een Toptraject overwogen in samenwerking met ROC Graafschap College.

2.4.3 Samenwerken in de Keten

In 2016 hebben onderwijsinstellingen uit het Voortgezet Onderwijs, het Middelbaar Beroeps Onderwijs en het Hoger Onderwijs in Oost-Nederland (regio's Twente, Stedendriehoek, Salland/Zwolle en de Achterhoek) een convenant gesloten om gezamenlijk zorg te dragen voor goede aansluitende en doorlopende leerwegen, eigen talentontwikkeling van jong lerenden en de vakontwikkeling/professionele ontwikkeling van medewerkers.

Verschillende bestaande samenwerkingsvormen vallen binnen dat convenant en bekeken wordt waar er aanvulling nodig is. Vooral richt de aandacht zich vooral op de aansluiting voortgezet onderwijs en hoger onderwijs.

Op verschillende manieren werkt Het Assink lyceum al samen met Saxion, de Universiteit Twente en het ROC Twente om de aansluiting te optimaliseren en leerlingen te helpen adequate keuzes te maken voor een vervolgonderwijs. Er is in 2016 een stap gemaakt om regionale afspraken tot stand te laten komen in of via het Stedenband-overleg en daarmee een aantal andere overleggen overbodig te maken.

2.4.4 Maatschappelijke stage

Er bestaat een samenwerkingsovereenkomst Maatschappelijke Stage, afgesloten door de volgende partijen: Het Assink lyceum, AOC-Oost locatie Borculo, het Staring College, Vrijwilligersinformatiepunt Berkelland/ Sportfederatie Berkelland en Vrijwilligerscentrale Haaksbergen en de gemeenten Berkelland en Haaksbergen. Door het wegvallen van de subsidie staat de samenwerking met externe instanties onder druk. Nochtans zijn we er in 2016 in geslaagd voldoende externe partners te vinden om maatschappelijke stage te kunnen blijven uitvoeren.

2.4.5 Academische Opleidingsschool Oost Nederland (AOS-ON)

In Oost Nederland werken de lerarenopleidingen van Hogeschool Windesheim, Hogeschool Arnhem Nijmegen ILS, Radboud Docenten Academie en ELAN Universiteit Twente en de VO-scholen Het Assink lyceum, Bonhoeffer College (Enschede), Het Erasmus (Almelo) en Twents Carmel College (Oldenzaal) samen. In 2016 is Carmel College Salland (Raalte) tot AOS-ON toegetreden. Doel van de samenwerking is de kwaliteit van onderwijs te verhogen door het professionaliseren van studenten, startende en ervaren docenten. Het partnerschap loopt nu ruim vier jaar.

In AOS-ON wordt intensief samengewerkt om voor de student de koppeling te maken tussen theorie en praktijk. De academische kop houdt in dat daarbij onderzoek gedaan wordt naar de eigen onderwijspraktijk. In 2016 werden binnen AOS-ON circa 300 studenten op hun leerwerkplek opgeleid. Daarnaast organiseerde AOS-ON diverse leergroepen voor startende en ervaren docenten.

Twee medewerkers van Het Assink lyceum spelen een centrale coördinerende rol in het borgen van de opleidingskwaliteit en het onderzoek en zijn hiervoor deels naar de AOS-ON gedetacheerd.

Oordeel beoordelingscommissie:

AOS-ON kent een ambitieus en koersvast bestuur, dat zijn verantwoordelijkheid jegens alle betrokkenen doelgericht en op vruchtbare wijze waarmaakt. Iets wat zichtbaar wordt in (bijvoorbeeld) het feit dat de visie van AOS-ON breed wordt gedragen, in een rijke en gemeenschappelijke praktijk van werkelijk samen opleiden, waarin de studenten de gelegenheid krijgen de vereiste competenties te ontwikkelen en in de krachtige facilitering van medewerkers en docenten.

In oktober 2015 is het partnerschap getoetst op de kwaliteit van het 'Samen Opleiden'. De beoordelingscommissie heeft positief advies uitgebracht welke door het ministerie van OCW is overgenomen. Hierdoor kan de AOS-ON de komende zes jaar worden voortgezet.

2.4.6 Samenwerkingsverband VO Slinge-Berkel

Het Assink lyceum werkt in het kader van Passend Onderwijs samen met 15 scholen in het SWV Slinge-Berkel. Onder leiding van twee directieleden wordt er hard gewerkt aan de onderlinge afstemming en het bevorderen van het ondersteuningsniveau in de scholen. In 2016 is een audit voorbereid, in samenwerking met een ander SWV, die begin 2017 wordt uitgevoerd. Het doel is om te bezien of de scholen van het SWV het beoogde ondersteuningsniveau (begeleidingsschool respectievelijk dialogische school) hebben gerealiseerd.

Een belangrijk aandachtspunt blijft dat de deelname van leerlingen aan het VSO, het leerweg ondersteunend onderwijs (LWOO) en het praktijkonderwijs (PRO), procentueel hoger ligt dan landelijk. De overheid heeft de opdracht gegeven bij de inrichting van het passend onderwijs om in de periode tot 2020 die verschillen weg te werken, met stevige bekostigingsgevolgen als dat niet lukt. Dat vraagt inhoudelijk om intensieve samenwerking, professionalisering in de scholen en een beleidsrijke agenda van het SWV. In 2016 is een forse stap gemaakt in het verhinderen van de inkomsten en uitgaven van het SWV. Vooralsnog is de financiële positie van SWV Slinge-Berkel goed. Dit schiep ook ruimte voor toekenning van impuls gelden aan de scholen die ze hebben ingezet om de eigen ondersteuningsstructuur structureel te verbeteren.

In december 2016 heeft de onderwijsinspectie een audit uitgevoerd. De schriftelijke eindrapportage was ten tijde van de productie van dit jaarverslag nog niet binnen. In een mondelinge terugkoppeling toonde de inspectie zich overwegend positief. Wel werd aandacht gevraagd o.a. voor de thuiszitters en herijking van de governance binnen het SWV.

2.4.7 Samenwerking ICT

Per januari 2016 is de geformaliseerde samenwerking tussen Het Assink lyceum en de Stichting Keender inzake ICT-beheer een feit. De samenwerkingsovereenkomst draagt bij aan de borging om op doelmatige wijze te beschikken over een hoogwaardige educatieve ICT-infrastructuur ten behoeve van onze leerlingen en medewerkers.

In het najaar van 2016 is op verzoek van Staring College ICT ondersteuning verleend. In 2017 verkennen we nader of structurele samenwerking realistisch en van toegevoegde waarde is.

2.5 Kwaliteitszorg

Het Assink lyceum wil borg staan voor kwalitatief goed onderwijs. In elke klas, in elke les moet het onderwijs goed, aansprekend-, en effectief zijn. Dat we kwalitatief goed onderwijs bieden blijkt uit de examenresultaten en de inspectierapporten.

2.5.1 Systematische verbetering van het onderwijs

Om dit hoge niveau ook voor de komende jaren te garanderen, werkt Het Assink lyceum projectmatig aan kwaliteitsverbetering op alle locaties. Dit wordt gedaan op basis van een set van onderwijsindicatoren, onderzoek en uitkomsten van de jaarlijkse tevredenheidsenquêtes die we onder ouders en leerlingen afnemen. Door op basis van dit soort onderzoeken plannen te maken en die uit te voeren, vervolgens te kijken of het gewenste resultaat behaald is en de plannen weer bij te stellen en/of nieuwe plannen te maken, werken we aan de systematische verbetering van ons onderwijs. De opbrengsten van de metingen en waarnemingen worden op verschillende niveaus in de organisatie besproken, uiteraard alleen indien daar relevant: tussen RvT en bestuur, tussen bestuur en schoolleiding, tussen schoolleiding en kernteamleiders en vakgroepvoorzitters en door hen weer met de betrokken docenten. Daarnaast leggen we ook verantwoording af aan ouders en leerlingen in de MR en gaan met hen in gesprek over resultaten en verbeterplannen.

Het geheel aan prestatie indicatoren wordt ingezet als borginginstrument. Daarmee worden het bestuur en de schoolleiding structureel geïnformeerd over de kwaliteit van het onderwijs en de bedrijfsvoering.

Naast de kwaliteitscyclus van actieplanning, uitvoering, evaluatie en bijstelling is er in de aandacht voor kwaliteit een belangrijke rol weggelegd voor de permanente ontwikkeling van onze medewerkers, waartoe beleid is vastgelegd in het eerder genoemde in 2016 vastgestelde professionaliseringsplan.

2.5.2 Examenresultaten

Geslaagden per stroom per schooljaar	Schooljaar 2015-2016		Schooljaar 2014-2015		Schooljaar 2013-2014	
	geslaagden/ aantal kandidaten	geslaagd	geslaagden/ aantal kandidaten	geslaagd	geslaagden/ aantal kandidaten	geslaagd
Vmbo basisgerichte beroepsopleiding	55/55	100%	61/61	100%	53/53	100%
Vmbo kadergerichte beroepsopleiding	84/84	100%	96/98	98%	88/89	99%
Vmbo (gemengd) theoretische leerweg	188/191	98%	148/148	100%	151/151	100%
Havo	142/162	88%	117/132	89%	152/172	88%
Vwo	74/ 85	87%	68/73	93%	87/95	92%
Totaal	543/577	94%	490/512	96%	531/560	95%

2.6 Huisvesting

In 2016 is EN EN (Onderwijsplein Neede) opgeleverd aan de Parallelweg 9 in Neede. In de zomer van 2016 heeft verhuizing van de locatie Prins Bernhardstraat naar de nieuwe locatie plaatsgevonden. Met ingang van schooljaar 2016-2017 wordt op de Parallelweg onderwijs gegeven.

In 2016 is verder nagedacht over de fysieke omgeving in relatie tot de aanstaande krimp. Middels een ronde van lokale bijeenkomsten is geïnvesteerd in bewustwording van de impact van de krimp op toekomstige huisvesting. Er is draagvlak gecreëerd voor een gemeenschappelijke schouw huisvesting VO in Haaksbergen, met school en gemeente als opdrachtgevers. Inmiddels heeft de gemeente besloten tot mede opdrachtgeverschap en wordt de schouw voor de zomer 2017 uitgevoerd.

In 2016 hebben ook huisvestingsactiviteiten plaatsgevonden op het gebied van regulier (noodzakelijk) onderhoud aan gebouwen en vervangingen op het gebied van inventaris. Op de locatie Van Brakelstraat en locatie Rekkenseweg is schilderwerk uitgevoerd. Op locatie Bouwmeester is de liftinstallatie gemoderniseerd.

3 Evaluatie gevoerd beleid in 2016

3.1 Exploitatieresultaat

Het jaar 2016 heeft Het Assink lyceum afgesloten met een positief exploitatieresultaat. Vanwege de negatieve rentabiliteit in 2015 en 2014 en het toekomstige huisvestingsvraagstuk heeft de school besloten om het positieve exploitatieresultaat toe te voegen aan de bestemmingsreserve huisvesting.

3.2 Kengetallen

3.2.1 Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft aan de mate waarin de school in staat is om op de langere termijn aan haar verplichtingen te voldoen. Bij Het Assink lyceum heeft de solvabiliteit zich als volgt ontwikkeld:

Solvabiliteit	31 december 2016	31 december 2015	31 december 2014	31 december 2013
Eigen vermogen + voorzieningen	€ 9.238.123	€ 8.668.596	€ 8.869.851	€ 9.139.952
Totaal vermogen	€ 11.873.249	€ 12.231.112	€ 11.455.459	€ 11.559.069
Eigen vermogen + voorzieningen / totaal vermogen	0,78	0,71	0,77	0,79

De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde van <0,3.

3.2.2 Liquiditeit

De liquiditeitspositie wordt bepaald met behulp van de current ratio (vlottende activa/kortlopende schulden).

Liquiditeit	31 december 2016	31 december 2015	31 december 2014	31 december 2013
Vlottende activa	€ 6.350.272	€ 6.872.000	€ 5.750.583	€ 4.518.443
Kort vreemd vermogen	€ 2.635.127	€ 3.562.516	€ 2.585.608	€ 2.419.117
Current Ratio	2,41	1,93	2,22	1,87

De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde van <0,75.

3.2.3 Rentabiliteit

De rentabiliteit geeft aan in hoeverre de school rendement behaalt.

Rentabiliteit	31 december 2016	31 december 2015	31 december 2014	31 december 2013
Resultaat gewone bedrijfsvoering	€ 388.905	€ -343.823	€ -360.509	€ 419.070
Totale baten (incl financiële baten)	€ 22.033.870	€ 21.036.682	€ 20.622.466	€ 20.737.467
Rentabiliteit	1,8%	-1,6%	-1,7%	2,0%

De onderwijsinspectie hanteert de volgende signaleringswaarden:

3-jarig: < 0

2-jarig: <-0,05

1-jarig: <-0,1

3.2.4 Weerstandvermogen

Het weerstandsvermogen geeft weer wat de vrije vermogensbuffer is voor het opvangen van eventuele calamiteiten (of financiële consequenties hiervan).

Weerstandvermogen	31 december 2016	31 december 2015	31 december 2014	31 december 2013
Eigen vermogen minus MVA	€ 2.098.166	€ 1.873.888	€ 1.871.185	€ 2.069.255
Totale baten (incl financiële baten)	€ 22.033.869	€ 21.036.682	€ 20.622.466	€ 20.737.467
Weerstandvermogen	9,5%	8,9%	9,1%	10,0%

De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde van <0,05.

3.2.5 Huisvestingsratio

Het huisvestingsratio geeft de verhouding tussen de huisvestingslasten en afschrijvingslasten gebouwen en terreinen ten opzichte van de totale lasten aan.

Huisvestingsratio	31 december 2016	31 december 2015	31 december 2014	31 december 2013
Huisvestingslasten en afschrijvingslasten gebouwen en terreinen	€ 1.450.489	€ 1.436.386	€ 1.508.396	€ 1.295.213
Totale lasten	€ 21.641.488	€ 21.377.610	€ 20.979.314	€ 20.318.217
Huisvestingsratio	0,067	0,067	0,072	0,064

De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde van >0,1.

3.3 Verklaring verschil jaarrekening 2016 versus begroting 2016

2016	exploitatie	begroting	meer/ minder
Baten	€ 22.007.530	€ 21.792.000	€ 215.530
Lasten	€ 21.641.488	€ 22.089.000	€ 447.512
Financieel resultaat	€ 22.863	€ 16.000	€ 6.863
Resultaat	€ 388.905	€ -281.000	€ 669.905

3.3.1 Baten

- De lumpsumfinanciering personeel is in oktober 2016 met terugwerkende kracht positief bijgesteld per 1 januari 2016 (€45.000 in verband met compensatie herstelopslag (0,27%).
- De lumpsumfinanciering materieel is in september 2016 met terugwerkende kracht per 1 januari 2016 positief bijgesteld. Hierdoor is het verschil tussen begroting en de afgegeven DUO beschikking in december 2015 lager geworden. In totaal is de materiële bekostiging €7.000 lager ten opzichte van de begroting 2016.
- Vanwege de verhuizing van de bovenbouw vmbo van de Prins Bernhardstraat naar de Parallelweg is er sprake van een stijging van de investeringssubsidies €26.000.
- De doorbetaling van de gelden vanuit het Samenwerkingsverband Slinge-Berkel zijn hoger dan begroot (€90.000). De meerjarenbegroting van het SWV is pas in het 1^e kwartaal 2016 vastgesteld. Hierin is een bijdrage opgenomen voor de vo-scholen voor de impuls gelden en voor reguliere ondersteuning onderwijssteunpunten opgenomen schooljaar 2016-2017. Deze bijdragen waren niet begroot.
- Na het vaststellen van de begroting is de samenwerkingsovereenkomst met Keender vastgesteld.
- Per januari 2016 is de geformaliseerde samenwerking tussen Het Assink lyceum en de Stichting Keender inzake ICT-beheer een feit. De voordelen in de kostenreductie zijn in 2016 ruim €100.000.
- In het najaar van 2016 is op verzoek van Staring College ICT ondersteuning verleend. Hierdoor zijn de detacheringssinkomsten hoger dan begroot (€32.000).

3.3.2 Lasten

- De reguliere loon -en salariskosten zijn lager dan begroot vanwege een verschuiving van interne inzet naar externe inhuur in verband met het vergroten van de flexibele schil (€600.000). Daarentegen wordt de post kosten derden overschreden (€476.000).
- De vrijval uit de voorzieningen is hoger dan begroot (€57.000) omdat meer medewerkers uren spaarverlof en spaaruren IKB hebben opgenomen dan begroot.
- De overige personele lasten zijn lager dan begroot (€141.000) vanwege onderbesteding professionalisering (€110.000) en wervingskosten (€32.000).
- Uitkeringen zijn niet begroot omdat baten en lasten budgetneutraal zijn. Deze bedragen in 2016 €90.000.
- De afschrijvingslasten voor inventaris en apparatuur is lager dan begroot, de afschrijvingslast ICT zijn daarentegen hoger dan begroot. De afschrijvingskosten wijken in totaal minimaal af van de begroting.
- De huisvestingslasten (huur, energie en schoonmaakkosten) zijn hoger dan begroot.
- De overige instellingslasten zijn lager dan begroot. De definitieve afrekening van Onderwijsplein Neede heeft plaatsgevonden eind 2016. De eigen gebouw bijdrage (€300.000) is volledig in het jaarverslag 2015 verantwoord. De meerkosten van €90.000 zijn verantwoord in 2016. De school heeft gebruik gemaakt van oude ongeclaimde subsidieregelingen. In 2016 heeft dit heeft geleid tot uitbetaling van €162.000 door de Belastingdienst. Omdat het een teruggave van gemaakte kosten betreft is deze ontvangst geboekt als negatieve last in paragraaf 4.4.4, overige instellingslasten van het jaarverslag.
- Het financieel resultaat wijkt af van de begroting 2016. In 2016 is €15.000 rente ontvangen over het uitgekeerde bedrag van de oude ongeclaimde subsidieregelingen. Verder verlaging van de rentetarieven heeft geresulteerd in een daling van €9.000 reguliere rente.

Monitoring van de financiële gegevens vindt plaats via maandelijks en uitgebreidere kwartaalrapportages. De rapportages worden besproken met bestuur en directie. De hiervoor genoemde afwijkingen tussen de begroting 2016 en realisatie zijn gedurende het jaar meegenomen in de prognoses.

3.4 Treasury

3.4.1 Beleid

Het financiële beleid en het beheer van Het Assink lyceum is dienstbaar aan het realiseren van de publieke doelstellingen, en is daartoe op transparante wijze gericht op financiële continuïteit. Het Assink lyceum voert het vermogensbeheer (de uitvoering van het treasurybeleid en de treasuryfunctie) uit in eigen beheer. Het treasurybeleid vindt plaats binnen de kaders van de Regeling van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van 6 juni 2016, nummer WJZ/800938 (6670), houdende regels voor onderwijsinstellingen omtrent het uitzetten van gelden, het aangaan van leningen en het aangaan van verbintenissen door financiële derivaten (Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016).

Naar aanleiding van bovengenoemde nieuwe regeling is een nieuw treasurystatuut vastgesteld. De uitvoering van het treasurybeleid en de treasuryfunctie behoort tot de verantwoordelijkheid van het Bestuur. De bestuurder informeert de intern toezichthouder vooraf over de voorgenomen transactie en toetst bij het hoofd Planning & Control of de voorgenomen transactie voldoet aan de kaders gesteld in het treasury statuut.

De bestuurder evalueert twee keer per jaar de beleggingsportefeuille/aangegane leningen met de huisbankier en legt een keer per jaar verantwoording aan de Raad van Toezicht af over de status van de totale beleggingsportefeuille/leningen. Rapportage vindt plaats op basis van de portefeuille analyse van de huisbankier, een overzicht en analyse van de huidige liquiditeitspositie en een prognose van de financieringsbehoefte op middellange termijn.

3.4.2 Beleggingen en beleningen

Passend bij de huidige beleidsopvattingen is Het Assink lyceum niet in het bezit van financiële vaste activa. Wanneer op dit punt sprake zal zijn van een beleidswijziging zal het statuut dientengevolge aangepast worden.

4 Continuïteitsparagraaf

Het doel van het jaarverslag is dat de lezer inzicht krijgt in het gevoerde beleid, de resultaten van dat beleid, de financiële gevolgen van dat beleid en de wijze waarop het bestuur daarmee omgaat. De continuïteitsparagraaf is bedoeld om meer inzicht te geven in de financiële gevolgen uitgewerkt in een meerjarenperspectief. Het gaat dan om het verwachte exploitatieresultaat en de vermogenspositie. Het is dus van belang op te merken dat de status van dit deel van het verslag anders is dan de rest van het verslag, omdat er veelal sprake is van verwachtingen in plaats van feitelijkheden. Dit betekent dat er geen controle- of beoordelingsonderzoek door de accountant aangaande onderstaande heeft plaatsgevonden.

4.1 De spagaat tussen urgentie en ambitie

4.1.1 Politieke onzekerheid

Een (meerjaren-)begroting vraagt om onderbouwing vanuit betrouwbare ervaringsgegevens en realistische aannames. Met name dat laatste is bepaald niet eenvoudig. Met het vooruitzicht van een nieuw kabinet in 2017 en gemeenteraadsverkiezingen in 2018 valt lastig in te schatten wat daarvan de financiële gevolgen zullen zijn. Op landelijk niveau is weliswaar een denkrichting uitgezet richting Onderwijs 2032, maar de uitkomst is nog geen gelopen koers. Landelijk buitelen partijen over elkaar heen met fraaie beloften voor het onderwijs (kleinere klassen, hogere salarissen, meer middelen voor nieuwe scholen, etc), maar na een kabinetsformatie ontstaat doorgaans een andere werkelijkheid. Kijkend naar de risico's voor Het Assink lyceum zullen met name de voorgenomen nieuwe bekostiging van het VO en mogelijke aanpassingen inzake passend onderwijs van majeure invloed zijn op onze begroting, evenals realisatie van onze wens om de huisvestingssituatie in Haaksbergen substantieel te verbeteren. Die zal alleen dan ingewilligd kunnen worden indien de gemeente daar de financiële verantwoordelijkheid voor neemt. De inzet van Het Assink lyceum is om in de loop van 2017 uitzicht te hebben op realisatie van de genoemde wens ook ná lokale verkiezingen.

4.1.2 Solide en betrouwbaar

Betrouwbare ervaringsgegevens zijn onder andere de begrotingen en jaarrekeningen van de afgelopen jaren en de lange-termijn leerlingenprognoses die de school zelf maakt. Die zijn van grote importantie, zeker vanwege de leerlingendaling door de demografische krimp in de regio. Wat de begrotingen en jaarrekeningen betreft blijkt doorgaans dat we kunnen afsluiten met een positiever saldo dan begroot. De grond hieronder is onze basishouding ons niet rijker te rekenen dan we zijn: bij onze aannames kiezen we derhalve voor een veilige benadering. Als eenpitter kan Het Assink lyceum zich niet veroorloven te frivool of optimistisch te begroten en grote risico's aan te gaan. Dat doen we dan ook niet. Een onverwachte forse tegenvaller zou ons dan uit het evenwicht kunnen brengen. Om die soliditeit te borgen worden financiële ontwikkelingen op de voet gevolgd om tijdig te kunnen bijbuigen waar nodig. In dezen zijn we goed in control.

4.1.3 De spagaat

Voor de komende paar jaar zijn we in staat om een begroting te maken met een batig saldo als uitkomst. Toch zien we ons genooddaakt kritisch te kijken naar de omvang van de formatie en de materiële uitgaven, omdat in 2020 bij ongewijzigd beleid een fors tekort valt te voorzien. Wat is dan de spagaat? Een aantal processen in de school is ingezet, waarvan de transitie naar 'talentonderwijs' met meer ruimte voor verschillen tussen leerlingen, de meest ingrijpende is. De omslag vanuit een traditie waarin hoge examenresultaten het handelsmerk waren van de school naar een benadering die talentonderwijs en de ontwikkeling van 21-ste eeuwse vaardigheden nastreeft, vraagt om een omslag in denken en handelen. Vertrouwde structuren en rollen zullen plaats moeten maken voor nieuwe. In 2016 is daar volop aandacht aan besteed. De omslag vraagt extra investering in innovatie, terwijl bij lagere leerlingenaantallen het steeds lastiger wordt daar middelen voor vrij te maken: voorwaar een spagaat.

4.1.4 Onderwijsinnovatie en eigenaarschap

Het Assink lyceum streeft eigenaarschap na bij medewerkers, ouders en leerlingen voor de onderwijsambities van de school. Met het oog op een succesrijke realisatie van onderwijs waarin daadwerkelijk recht wordt gedaan aan verschillen in niveau, leerstijlen, talenten en tempo, worden velen in de school betrokken bij de ontwikkeling. De gedachte dat dit op korte termijn geïntegreerd zou kunnen worden met een reductie van de formatie, hebben we inmiddels los moeten laten. De ontwikkelkoers is in de school goed geland, maar met name het tempo roept vragen op. Die hebben onder meer te maken met de enorme druk die men ervaart om naast het behalen van goede resultaten nu, nieuwe contexten te moeten ontwikkelen waarbinnen onderwijs anders vorm krijgt. De ontwikkeltijd om het snel te doen is er eenvoudigweg niet.

Om (beginnend) elan niet in de kiem te smoren en mensen onderweg niet 'kwijt te raken' hebben we de keus gemaakt meer tijd uit te trekken om de beoogde transitie kansrijk en succesrijk te maken. De voorziene begrotingen voor 2017 en 2018 bieden daar ook ruimte voor. Kijkend naar de jaren 2019 en daarna, zal aan de invulling van nieuwe onderwijscontexten in de school een sterke opdracht tot reductie van kosten verbonden moeten zijn.

4.1.5 Huisvesting

In de school is het bewustzijn volop aanwezig dat het onbetaalbaar is om het onderwijs in vijf gebouwen te blijven aanbieden. Gezien de geprognosticeerde daling van het aantal leerlingen zal onderzocht moeten worden óf en op welke termijn aanpassing van die situatie nodig en haalbaar is. De huisvesting in Haaksbergen is gedateerd en beperkt enorm de mogelijkheid om onze onderwijsambities vorm te geven. Door de krimp dient de leegstand zich ook al snel aan. Met de gemeente Haaksbergen zijn op bestuurdersniveau gesprekken geweest over de toekomst en de betekenis van Het Assink lyceum in Haaksbergen. Het aspect huisvesting is nadrukkelijk benoemd en in 2017 zal een schouw plaatsvinden van de huisvestingssituatie die de basis gaat vormen voor verdere gesprekken. Wellicht moet voor een kortere periode een 'tussenoplossing' worden gevonden in eigen beheer. Een besluit daarover verdraagt niet te lang uitstel.

4.1.6 Passend onderwijs

Het Assink lyceum maakt deel uit van het SWV Slinge-Berkel dat met een te hoog percentage leerlingen te maken heeft in het VSO (voortgezet speciaal onderwijs). Rond 2020 kan dat de deelnemende scholen vanuit de verevening geld gaan kosten. Een voorgenomen beleidsintensivering al in 2016 om meer leerlingen te kunnen plaatsen in het reguliere VO in plaats van het VSO is niet van de grond gekomen. Het staat nu -urgent- op de agenda van het SWV voor 2017. Als dat niet binnen enkele jaren leidt tot een substantiële realisatie van het beoogde doel, kan dat onze begroting raken. De financiële positie van het SWV in 2017 en 2018 is vooralsnog sterk genoeg om e.e.a. op te vangen. Voor daarna kan nog geen harde uitspraak worden gedaan.

4.1.7 Samengevat

De daling van het aantal leerlingen en de reductie van kosten lopen niet parallel. Zo daalt de lumpsum in de komende 4 jaar met ca. 10%, terwijl de personele en materiële uitgaven -bij ongewijzigd beleid- met 6 respectievelijk 5% dalen. Er is dus werk aan de winkel. Dat is al enige tijd in uitvoering, maar het vergt tijd en zorgvuldigheid om tot een resultaat te komen dat de kern van onze ambitie –goed en innovatief onderwijs voor onze leerlingen- niet aantast. De begrotingen voor 2017 en 2018 laten toe dat we niet overhaast te werk gaan, maar we zien het als noodzakelijk om al in 2017 tot concrete standpunten en besluiten te komen die realisatie van die opdracht ook mogelijk maken in de daaropvolgende jaren. De aandacht ligt daarbij vooral op herinrichting van ons onderwijs, herijking van aansturing en ondersteuning en reductie van materiële kosten, in het bijzonder die op het gebied van huisvesting.

4.2 Meerjarenbalans

Activa	2016	2017	2018	2019	2020
	€	€	€	€	€
Vaste activa					
Materiële vaste activa	5.522.977	5.588.000	5.373.000	4.938.000	4.572.000
Financiële vaste activa					
Totaal	5.522.977	5.588.000	5.373.000	4.938.000	4.572.000
Vlottende activa					
Voorraden					
Vorderingen	566.424	550.000	550.000	550.000	550.000
Liquide middelen	5.783.848	6.851.000	7.374.000	8.066.000	8.024.000
Totaal	6.350.272	7.401.000	7.924.000	8.616.000	8.574.000
Totaal activa	11.873.249	12.989.000	13.297.000	13.554.000	13.146.000

Passiva	2016	2017	2018	2019	2020
	€	€	€	€	€
Eigen Vermogen					
Algemene reserve	6.220.199	6.250.000	6.424.000	6.364.000	5.771.000
Bestemmingsreserve	1.400.944	1.664.000	1.650.000	1.631.000	1.588.000
Totaal	7.621.143	7.914.000	8.074.000	7.995.000	7.359.000
Voorzieningen					
	1.616.980	1.997.000	2.145.000	2.481.000	2.709.000
Kortlopende schulden					
	2.635.127	3.078.000	3.078.000	3.078.000	3.078.000
Totaal passiva	11.873.249	12.989.000	13.297.000	13.554.000	13.146.000

Het eigen vermogen stijgt in 2017 en 2018 als gevolg van een positief exploitatieresultaat. In 2019 en 2020 wordt een negatief exploitatiesaldo verwacht waardoor het eigen vermogen zal dalen. Dalende inkomsten vanwege minder leerlingen worden namelijk slechts gedeeltelijk gecompenseerd door dalende lasten. In 2016 is het positieve resultaat toegevoegd aan het bestemmingsreserve huisvesting. Dit zal in 2017 wederom gebeuren.

De bestemmingsreserves nemen vanaf 2018 jaarlijks af doordat er nog medewerkers zijn die hun uitgestelde baporechten opnemen. De voorzieningen stijgen in 2017-2020 vanwege de jaarlijkse stijging in de voorziening Individueel Keuze Budget (IKB). Het is nog niet duidelijk wanneer de betrokken medewerkers hun spaarsaldo zullen gaan opnemen. Vandaar dat opname van deze uren in de meerjarenbegroting niet is meegenomen.

4.3 Staat van baten en lasten

	2016	2017	2018	2019	2020
	€	€	€	€	€
Rijksbijdragen	21.236.415	20.996.000	20.366.000	19.633.000	18.859.000
Overige baten	771.114	895.000	730.000	723.000	713.000
Baten	22.007.530	21.891.000	21.096.000	20.356.000	19.572.000
Personeelslasten	17.082.959	17.004.000	16.455.000	16.083.000	15.910.000
Afschrijvingen	806.989	833.000	891.000	870.000	851.000
Huisvestingslasten	1.267.495	1.233.000	1.226.000	1.218.000	1.207.000
Overige lasten	2.484.045	2.469.000	2.376.000	2.276.000	2.252.000
Lasten	21.641.488	21.539.000	20.948.000	20.447.000	20.220.000
Saldo baten en lasten	366.042	352.000	148.000	-91.000	-648.000
Financiële baten	26.340	15.000	15.000	15.000	15.000
Financiële lasten	-3.476	3.000	3.000	3.000	3.000
Financieel resultaat	22.863	12.000	12.000	12.000	12.000
Exploitatie resultaat	388.905	364.000	160.000	-79.000	-636.000

4.3.1 Personele inkomsten

- De Rijksbijdrage is gebaseerd op het aantal en het type leerlingen geprognosticeerd vanuit de lange termijn leerlingenprognose (vastgesteld op 26 oktober 2016). Daarnaast is op basis van het document van de VO-raad: "relevante financiële mutaties, 14 oktober 2016" een inschatting gemaakt van de ontwikkeling van de gemiddelde personele last (gpl) vergoed door het ministerie. Als uitgangspunt voor deze meerjarenbegroting is de definitieve gpl voor kalenderjaar 2016, gepubliceerd in de Staatscourant op 12 oktober 2016, gehanteerd.
- De rijksbijdrage wordt verminderd met de verwachte inhouding op de lumpsumfinanciering personeel met betrekking tot het collectieve en individuele deel van de uitkeringskosten betreffende WW en WOVO.
- In 2015 is een stijging van de gpl personeel mede veroorzaakt door een korting opgelegd door het Rijk ten laste van het gemeentefonds. Jaarlijks geven gemeenten te weinig geld uit aan onderwijshuisvesting. Er is besloten om de korting op het gemeentefonds toe te voegen aan de personele lumpsum van PO en VO. De lumpsumvergoeding personeel is structureel gestegen, terwijl het doel is de middelen beschikbaar te stellen voor onderwijshuisvesting. Deze stijging (1,93%) van de personele lumpsumvergoeding zorgt ervoor dat structureel de personele middelen zijn toegenomen met €250.000.
- Extra inkomsten in verband met subsidies van OCW. De subsidiebedragen zijn berekend op basis van de informatie vanuit de officiële regelingen en de verwachte ontwikkelingen in de doelsubsidies vermeld in het document van de VO-raad: "relevante financiële mutaties, 14 oktober 2016". Voor de berekening van de prestatiebox is de begroting OCW als uitgangspunt gehanteerd.
- De baten voor detachering zijn gelijk aan de lasten, we nemen geen detacheringen aan beide kanten meer op in de begroting, met uitzondering van uitleningen binnen de omvang van de baan van docenten. We gaan ervan uit dat de opbrengsten vanuit detachering in 2017, 2018, 2019 en 2020 gelijk zijn.
- In een vorige meerjarenbegroting was vanwege onduidelijkheid over de financiële consequenties van de invoering van passend onderwijs de bekostiging voor de onderwijssteunpunten niet meegenomen. Hoewel de meerjarenbegroting van het Samenwerkingsverband Slinge-Berkel nog niet helder is, is op basis van de gegevens van het huidige kalenderjaar in de meerjarenbegroting rekening gehouden met een structurele financiering vanuit het SWV voor de onderwijssteunpunten en vanaf schooljaar 2017-2018 een deel van de huidige impuls gelden (40%).

4.3.2 Personele uitgaven

In de meerjarenbegroting zijn praktische uitgangspunten gehanteerd die gebaseerd zijn op de formatie van het schooljaar 2016-2017, aangevuld met een reële verwachting van de jaren daarna.

We verwachten dat de sociale lasten en pensioenpremies zullen veranderen, echter in de meerjarenbegroting zijn de premies gehanteerd die golden in 2016. Het is reëel te verwachten dat bij lastenstijging een compensatie aan de batenkant zal volgen.

Toelichting bijzonderheden in de personele meerjarenbegroting:

- Er is uitgegaan van het vervangen van docenten vanwege ziekte ter grootte van 3%. In de personeelsbegroting is hiervan 3 wtf opgenomen. Het resterende bedrag is meegenomen bij loonkosten derden vervanging (materiële uitgaven). Voor de functiecategorieën directie en onderwijsondersteunend personeel is rekening gehouden met een vervanging van 1,5%. In totaal is voor loonkosten derden vervanging van 2017-2020 respectievelijk opgenomen €206.000, €181.000, €173.000 en €169.000 opgenomen.
- Voor professionalisering is voor 2017 €290.000 opgenomen. De jaren erna wordt dit bedrag neerwaarts bijgesteld parallel aan de daling van medewerkersaantallen tot €240.000 in 2020. Professionalisering wordt de komende jaren een van de meest invloedrijke interventies om brede inzetbaarheid van medewerkers te realiseren en de onderwijsambities te realiseren.
- Jaarlijks wordt €35.000 gereserveerd voor personele lasten onvoorzien zoals uitbetalingen van niet genoten verlof bij in- en uitdiensttredingen en niet gereserveerde bindingstoelage binnen het lopende schooljaar. Jaarlijks wordt de stand van de voorzieningen spaarverlof, jubilea en individueel keuzebudget geactualiseerd. In de meerjarenbegroting is de verwachte dotatie/vrijval verwerkt. De voorziening individueel keuzebudget kent vooralsnog geen verplichte opname termijn, waardoor de stand van de voorziening jaarlijks toeneemt.

Funcatiecategorie	2016 wtf	2017 wtf	2018 wtf	2019 wtf	2020 wtf
OP	175	168	162	155	150
LIO	3	3	3	3	3
OOP	51	49	49	49	49
DIR	6	5	4	4	4
Totaal	235	225	218	211	206

Onderwijzend personeel

- De formatie daalt geleidelijk als gevolg van de leerlingendaling (cumulatieve daling van 309 leerlingen van heden t/m schooljaar 2020-2021). Per schooljaar daalt de OP-formatie ruim 4 wtf in schooljaar 2017-2018, bijna 5 wtf in schooljaar 2018-2019, ruim 5 wtf in 2019-2020 en met 2 wtf in 2020-2021. In de functiecategorie OP verwachten we een daling als gevolg van (keuze)pensioen van 29 wtf in dezelfde periode. Tevens is in de functiecategorie OP rekening gehouden met externe inhuur van ruim 7 wtf en bijna 14 wtf is in tijdelijke eigen dienst. Deze flexibele schil samen met de uitstroom kan de krimp kwantitatief opvangen, hoewel de mogelijkheid tot het in stand houden van tijdelijke dienstverbanden in de cao beperkt is
- Vanwege de verlaging van de formatie de komende jaren is aangenomen dat noodzakelijke mobiliteit niet altijd zal leiden tot volledig passende arrangementen. Om deze reden is voor de schooljaren 2017-2018 en 2018-2019 één formatieplaats aan frictie ofwel arbeidsverlies opgenomen voor het OP.
- Vanwege de daling in leerlingenaantallen is in 2016 al geanticipeerd op een kleinere omvang kernteamleiders op termijn, door een vacature niet geheel te vervullen. Een verwachte uitstroom in 2017 wordt eveneens niet voor de volledige omvang vervuld, wat een verlaging van de kernteamleidersformatie oplevert.
- We zien net als vorige jaren een stijging van de personele lasten van het onderwijzend personeel. Gezien de aankomende krimp is het lastiger om beleid in te zetten om de gpl verhoudingsgewijs te verlagen zoals die door de instroom van jonger personeel de afgelopen jaren is ontstaan.

Voor het schooljaar 2016-2017 is op de beoogde taakstelling van het schooljaar 2017-2018 twee formatieplaatsen ingelopen. De aanvankelijk beoogde taakstelling die geïntegreerd wordt met de invoering van nieuwe onderwijsconcepten is uitgesteld en doet de formatie verder verlagen per augustus 2018 met 2 wtf. Per augustus 2017 wordt in de formatie voor schooljaar 2017-2018 ruimte gevonden om de taakstelling met 1 wtf te verlagen. De verlaging in OP-formatie wordt buiten deze aspecten veroorzaakt door de leerlingendaling.

- De maatwerkdoelen van de functiemix zijn bereikt en de laatste effectueringen van het overgangsrecht van het entreerecht worden in 2017 uitgevoerd. Eind 2016 is een inschatting gemaakt van de verwachte uitstroom als gevolg van leeftijd van medewerkers als gevolg van (keuze)pensioen. Op basis van deze inschatting is besloten ruimte te creëren per augustus 2017 voor 3 formatieplaatsen in LC, ofwel promoties uit LB. Hiermee wordt beoogd het loopbaanbeleid te activeren en daarmee een bijdrage te leveren aan het realiseren van onderwijsambities.

Onderwijsondersteunend personeel

Er is bij het OOP in deze meerjarenbegroting geen nieuwe taakstelling opgenomen. Desondanks is er het bewustzijn dat de omvang moet krimpen als gevolg van leerlingendaling, net als in de andere functiecategorieën. De contractverplichtingen van OOP'ers zijn langdurig en vertonen als gevolg van de cao weinig mogelijkheden om een flexibele schil op te bouwen. De inhoud van het werk verandert niet direct ten gevolge van de daling van het aantal leerlingen. Al jaren wordt bij natuurlijk verloop kritisch omgegaan met het vervangen van vrijgekomen arbeidsplaatsen binnen de functiecategorie OOP. Om die reden wordt vooral ingezet op vrijkomende formatie als gevolg van vrijwillige uitstroom van medewerkers, dan wel als gevolg van uitstroom vanwege de aow-gerechtigde leeftijd. Het benutten van vrijgekomen formatie heeft verschuivingen tussen (werk van) OOP'ers onderling tot gevolg. De eerdere taakstellingen in het OOP zijn alle vervroegd gerealiseerd en aanvullend daarop is een extra bezuiniging gerealiseerd decentraal en binnen bureau bedrijfsvoering. De bezuiniging is gerealiseerd doordat vacatures niet geheel zijn vervangen en ondersteunende diensten decentraal op een locatie zijn samengevoegd waardoor er meer mogelijkheden zijn om te voldoen aan de vraag ondanks de krappere formatie. Daarnaast levert de samenwerking met andere onderwijsorganisaties en als gevolg daarvan de uitlening van diensten aanzienlijke kostenreductie op die niet wordt omgezet in extra formatieplaatsen. Het nadeel van deze ontwikkeling is dat dit de druk vergroot op de huidige dienstverlening en dat Het Assink lyceum dienstverlening moet delen. Deze draagt echter wel bij aan de kwaliteitsborging van het ondersteuningsapparaat en de lange termijn werkgelegenheid binnen de functiecategorie OOP.

Bestuur en directie

In 2017 zal de omvang functiecategorie DIR (inclusief bestuur) uitkomen op 4 wtf. Effectief is deze omvang reeds bereikt per augustus 2015. Bij de herijking van aansturing en ondersteuning op Het Assink lyceum zal ook naar deze functiecategorie worden gekeken.

4.3.3 Materiële inkomsten en uitgaven

- De Rijksbijdrage is gebaseerd op het aantal en het type leerlingen geprognosticeerd vanuit de lange termijn leerlingenprognose (vastgesteld op 26 oktober 2016). Als uitgangspunt voor de materiële lumpsum vergoeding zijn de bedragen gehanteerd, vermeld in de Staatscourant van 3 oktober 2016 voor het kalenderjaar 2016. Er is geen rekening gehouden met een toekomstige stijging van de materiële lumpsumvergoeding voor de jaren 2018, 2019 en 2020 conform het document “relevante financiële mutaties, 14 oktober 2016” van de VO Raad.
- De baten lumpsum financiering schoolboeken zijn gebaseerd op het aantal leerlingen geprognosticeerd vanuit de lange termijn leerlingenprognose (vastgesteld op 26 oktober 2016) en de vergoeding voor het kalenderjaar 2016 vermeld in de Staatscourant van 3 oktober 2016. Als kostprijs per leerling is het bedrag aangehouden dat afgelopen jaar uitgegeven is. Binnen de school zijn de kosten voor het lesmateriaal structureel hoger dan de vergoeding vanuit het ministerie. De opdracht is dit verschil in de komende jaren fors kleiner te maken.
- De baten vrijwillige ouderbijdrage zijn vastgesteld op basis van verwachte leerlingenaantallen. Op basis van ervaring gaan we er in de begroting vanuit dat 95% van de ouder(s)/verzorger(s) betaalt en dat de te innen posten gelijk blijven tot en met het jaar 2020. De budgetten voor (buiten)schoolse activiteiten zijn begroot conform verwachte baten.
- De dotatie aan de voorziening onderhoud is in 2017 t/m 2020 €278.000. De omvang van de dotatie en de onttrekking is vastgesteld op basis van de meerjarenonderhoudsplanning.

- In 2017 gaan we verder met het ontwikkelen van een lange termijn visie op huisvesting en het verkennen van verschillende scenario's. De verkenning moet antwoord geven op de vraag hoe we kunnen anticiperen op de aanstaande leerlingenkrimp en daarmee samenhangende leegstand en inefficiënt gebruik van de gebouwen en op de toekomstige onderwijsontwikkelingen die aanpassingen van een gebouw vragen. Mogelijke consequenties hiervan voor de onderhoudsplanning van de bestaande gebouwen is in deze meerjarenbegroting deels meegenomen.
- De huisvestingslasten voor 2017, 2018, 2019 en 2020 in de meerjarenbegroting zijn begroot conform de huidige realiteit. Gezien de aanstaande leerlingenkrimp zullen deze zeker vanaf 2019 moeten gaan dalen. De uitkomsten van het huisvestingsonderzoek en de scenario ontwikkeling moeten antwoord geven op de vraag op welke wijze dit gerealiseerd kan worden.
- Voor 2017 tot en met 2020 is een jaarlijkse investering begroot voor vervanging en uitbreiding van de centrale en decentrale ICT middelen, respectievelijk €335.000, €551.000, €310.000 en €360.000. In 2018 is een hoger investeringsbedrag begroot in verband met de benodigde vervanging van het vaste en draadloze netwerk.
- In verband met de hogere materiële kosten dan vergoed door het ministerie en de omvang die de afschrijvingslast hierin speelt kijken we uiterst kritisch naar investeringen met een langere afschrijvingstermijn. Deze worden waar mogelijk vermeden of uitgesteld tot de lange termijn visie op huisvesting concreet is en tot besluitvorming heeft geleid zodat we weten dat de implicaties van de investering ook op langere termijn verantwoord zijn. Op korte termijn (2017) investeren we €449.000 in inventaris, apparatuur en gebouwen en terreinen. In de jaren 2018, 2019 en 2020 €125.000. De toekomstige investeringen als gevolg van toekomst bestendig huisvestingsbeleid en vernieuwing onderwijsconcepten zijn niet meegenomen in deze meerjarenbegroting. Deze zullen deels gefinancierd worden vanuit het positieve exploitatieresultaat van 2016, 2017 en 2018 en uit de algemene reserve.
- Speerpunten voor de investeringen in 2017 tot en met 2020 zijn: investeringen als gevolg van toekomstbestendig huisvestingsbeleid, investeringen als gevolg van de uitkomsten Risico-Inventarisatie & Evaluatie, reguliere vervanging inventaris en apparatuur en ICT en modernisering lokalen ten aanzien van ICT middelen.

Leerlingen	ILT 1-10-2016	ILT 1-10-2017	ILT 1-10-2018	ILT 1-10-2019	ILT 1-10-2020
Regulier	2.402	2.333	2.272	2.203	2.167
Lwoo	306	289	262	233	226
Totaal	2.708	2.622	2.534	2.436	2.393
Van wie VAVO	23	19	19	18	17

4.3.4 Financiële inkomsten en uitgaven

De financiële baten zijn gering, dit komt doordat de rentevergoeding van de bank sterk is afgenomen.

4.4 Risicobeheer

4.4.1 Rapportage risicobeheersingssysteem

Risicomanagement is structureel ingebed in onze onderwijsorganisatie en opgenomen in onze planning en control cyclus. Naast het gebruiken van indicatoren en kengetallen vindt jaarlijks een risico-evaluatie plaats en wordt opnieuw de top vijf van risico's voor de toekomst in kaart gebracht en uitgewerkt in een risicokaart. De inventarisatie wordt uitgevoerd door het bestuur en de schoolleiding, en het hoofd planning & control en de Raad van Toezicht ziet toe en zij adviseert daar waar nodig. Vervolgens worden de beheersmaatregelen op de risicokaarten geïmplementeerd binnen de organisatie. Voortgang hiervan wordt gemonitord binnen de bestaande overlegstructuren.

4.4.2 Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

Plannen en begroten op middellange en lange termijn is nodig, maar wordt bemoeilijkt door een aantal onzekere factoren. De ontwikkeling van leerlingenaantallen is deels voorspelbaar, omdat Het Assink Lyceum in de kern een redelijk betrouwbaar voedingsgebied heeft.

Met name in 'randgebieden' in het westelijk deel van Berkelland en in Oost-Gelre staan echter scholen die vanwege de krimp ook voor flinke taakstellingen komen te staan en naar de gunst van de leerling zullen dingen. Een deel van de middelen die tot voor kort rechtstreeks naar de scholen vloeiden, worden op basis van een ondersteuningsplan (OP) door het Samenwerkingsverband Slinge-Berkel ingezet en naar scholen toegeleid. Een belangrijk deel gaat nu weliswaar nog naar de scholen maar aangezien er in het gebied van het SWV teveel leerlingen in het speciaal voortgezet onderwijs zitten alsook een toewijzing voor lwoo of pro hebben, hangt de scholen uit het SWV een financieel risico boven het hoofd dat vanaf circa 2019 substantieel is. Het Samenwerkingsverband is voornemens in het voorjaar 2017 een risicoanalyse te maken.

Om voldoende stabiliteit in de bedrijfsvoering en het onderwijsaanbod te kunnen bewerkstelligen is een solide balanspositie van Het Assink lyceum gewenst. Door verstandig beleid in het verleden en nu - we hebben ambities, maar nemen geen risico's- kunnen we nog steeds spreken over een goede en verantwoorde financiële situatie. In het voorjaar van 2017 wordt een notitie reservebeleid door de bestuurder vastgesteld en door de Raad van Toezicht goedgekeurd. In deze notitie worden risico's gekwantificeerd en vindt herijking van de bestaande reserves en voorzieningen plaats.

Tijdens de jaarevaluatie is besloten dat in 2017 verder gewerkt wordt aan het anticiperen op onderstaande risico's:

- Onderwijsinnovatie. Onvoldoende vermogen om als organisatie onderwijsinnovatie op een juiste manier tot stand te brengen gericht op het voldoen aan de behoeften en verwachtingen van stakeholders op de lange termijn;
- Professioneel gedrag. Om werkelijke verhoging van kwaliteit, effectiviteit en efficiëntie te bereiken, moeten professionals zelf stappen zetten, zelf een onderzoekende houding aannemen waarin zij steeds op zoek zijn naar mogelijkheden om hun werk (in teamverband) nog beter te doen en leeropbrengsten te verhogen. Voortdurende professionele ontwikkeling is zowel een plicht als een recht binnen een professionele school;
- ICT kennis en vaardigheden gebruikers. Om de gewenste en vereiste kwaliteit van onderwijs te borgen is het noodzakelijk dat een groot aantal medewerkers zich verder gaat professionaliseren op het gebied van ICT kennis, vaardigheden en inzichten, waarbij zij opschuiven van (redelijk) handelingsverlegen naar (in sterke mate) zelfredzaam;
- Werkdrukbeleving. Een te hoge werkdrukbeleving kan leiden tot stress gerelateerde gezondheidsklachten hetgeen kan leiden tot (langdurig) verzuim, tot stagnatie van het reguliere en het op innovatie gerichte werk. Dit heeft effect op de basiskwaliteit en de continuïteit;
- Het financieel gezond blijven van de school. Als school moeten én willen we in een zodanig tempo investeren, dat we eigentijds en toekomstbestendig onderwijs in een inspirerende en veilige leer- en werkomgeving kunnen blijven bieden. Zonder ingrijpende aanpassingen is het de vraag of wij als school de financiële ruimte houden om het vereiste én gewenste investeringstempo en investeringsniveau aan te houden;
- Ontwikkeling van leerlingenaantallen. Door terugloop in het leerlingenaantal komt de continuïteit en kwaliteit van het diverse en uitdagende onderwijsaanbod van Het Assink lyceum onder druk te staan. Ook het werkgelegenheidsbehoud komt als gevolg van de terugloop onder druk te staan.

Haaksbergen, maart 2017
J.W.M. Geurtzen,
Bestuurder

5 Verslag Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht ziet terug op het kalenderjaar 2016 als een jaar van verankering en consolidatie van de wijzigingen in de topstructuur van de organisatie. In 2016 zijn de nieuwe leden van de Raad van Toezicht en de bestuurder ingewerkt. Inmiddels hebben zowel zij een volledige bestuurs- en besluitvormingscyclus doorlopen. De Raad van Toezicht is in januari 2016 met deze procedures teruggebracht tot vijf leden. Hiermee kan voldoende expertise worden aangewend om de rollen naar het bestuur in volle breedte te kunnen vervullen. Het werken met vijf leden is goed bevallen en wordt gecontinueerd. De Raad is overgegaan tot het instellen van een commissie onderwijs en kwaliteit, een remuneratiecommissie en een financiële auditcommissie. De toezichthouder vervulde in deze commissie niet alleen een taak vanuit hun expertise, maar vulde hun expertise ook aan in de samenwerking met die van de collega in de commissie waarvan zij deel uitmaken. Hiermee wilde de Raad van Toezicht zijn gemeenschappelijke profiel versterken. De auditcommissie verzorgde een annotatie voor de Raad zodat de bespreking van begroting, jaarrekening en andere financiële documenten gestructureerd kon plaatsvinden. Er werd vijf keer vergaderd inclusief een scholings- en evaluatiemoment. Voorts werd tweemaal in gesprek gegaan met de medezeggenschapsraad. Er was een professionaliseringsbudget beschikbaar. Naar aanleiding van de benoeming van mevrouw Bult als lid van het College van Bestuur van de Universiteit Twente is door een externe partij onderzocht of haar lidmaatschap de toets van de (schijn van) belangenverstrengeling kon doorstaan. Het onderzoek leidde tot een positief advies. De focus op onderwijs en de stabilisering van de bedrijfsvoering hebben onverminderd de aandacht gehad van de Raad van Toezicht. De financiën waren op orde.

5.1 Vergoeding en beloning

De Raad van Toezicht heeft geconstateerd dat de vergoeding van de toezichthouders ook in het jaar 2016 past binnen de normen voor de sector en ook voldoet aan de WNT. In 2015 is de WNT aangescherpt naar de WNT2. De Raad van Toezicht heeft het salaris van de nieuwe bestuurder tevens vastgesteld binnen het kader van WNT-2. In 2016 heeft de Raad van Toezicht het nieuwe bezoldigingsmaximum voor de bestuurder en de toezichthouders van Het Assink lyceum vastgesteld op basis van instellingskenmerken.

5.2 Evaluatie en ontwikkeling

Er heeft in 2016 geen gemeenschappelijk professionaliseringsprogramma plaatsgevonden. Wel zijn de leden van de Raad uitgenodigd om gedurende het kalenderjaar scholingsmogelijkheden te blijven aangrijpen. Enkele leden maken hiervan gericht gebruik. Met de bestuurder werd het jaarlijkse functionerings- en beoordelingsgesprek gevoerd.

5.3 Overleg met de MR

De Raad van Toezicht overlegde in januari 2016 hernieuwd met de MR die bestaat uit de vertegenwoordiging van de ouders, leerlingen en personeel. De Raad ontvangt alle verslagen van de beraadslagingen van de MR. In 2016 werd met de MR gesproken over:

- onderwijsvernieuwing;
- scholing -en deskundigheidsbevordering;
- veranderende rol MR;
- terugblik op de ervaringen met de nieuwe bestuurder.

5.4 De agenda

Er werd in 2016, op 8 maart, 7 juni, 21 september en 14 december vergaderd. In augustus woonde de raad de opening van het schooljaar bij. Tevens was de Raad vertegenwoordigd bij de opening van Onderwijsplein Neede. De leden van de commissie onderwijs en kwaliteit hebben een gesprek gehad met de inspecteur tijdens het inspectieonderzoek. De auditcommissie financiën heeft enkele keren vergaderd.

De agenda van de Raad van Toezicht bevatte onder meer de hieronder genoemde onderwerpen:

- onderwijsplein Neede;
- verslag van de externe vertrouwenspersoon;
- wet Versterking Bestuurskracht;
- nevenfuncties toezichthouders en bestuurders;
- lange termijn leerlingenprognoses;
- accountantsverslag en jaarverslag 2015;
- presentatie over de prestatie indicatoren van Het Assink Lyceum;

- voortgang risicomanagement;
- meerjarenbegroting 2016-2020;
- begroting 2017;
- selectieprocedure accountant;
- meldingsregeling, vermoeden van een misstand;
- treasurystatuut;
- inspectiebezoek november/december 2016;
- werkbezoek van de commissie onderwijs en kwaliteit aan de school;
- voorbereiding van de zelfevaluatie van de Raad van Toezicht.

5.5 Besluiten

De leden Raad van Toezicht nemen na bespreking van het verslag van de remuneratiecommissie inzake het beoordelingsgesprek met de bestuurder unaniem een positief besluit over de benoeming voor onbepaalde tijd met ingang van 1 augustus 2016.

Tevens heeft de Raad van Toezicht de accountant benoemd, het jaarverslag 2015 goedgekeurd, het vernieuwde treasurystatuut ondertekend, het nieuwe WNT maximum vastgesteld en de meerjarenbegroting 2016-2020, en daaruit volgend de begroting voor 2017, goedgekeurd.

De Raad van Toezicht heeft het eigen toezichtkader vastgesteld. De hoofdonderwerpen voor de Raad zijn onderwijskundig en gepersonaliseerd leren, het pedagogische en schoolklimaat, huisvesting en infrastructuur en de relatie met de externe omgeving. De bevolkingskrimp, de aansluiting op de (regionale) arbeidsmarkt en bedrijfsleven en het regionale onderwijsaanbod noodzaken de bestuurder tot de doorontwikkeling van strategische partnerships.

Voor het jaar 2017 ligt er voor de Raad van Toezicht een drietal uitdagingen. Allereerst is er nu voldoende robuustheid in de samenwerking van de raad om de voorlopig laatste fase van het veranderingsproces van de governance aan te gaan. In 2017 zijn twee leden aftredend, onder wie de tijdelijke voorzitter. In het voorjaar van 2017 start een wervings- en selectieprocedure voor de invulling van de vacatures per 1 augustus 2017. Met de medezeggenschapsraad is conform de Wet Versterking Bestuurskracht een rolverdeling afgesproken. Tevens start de bestuurder het proces van strategische beleidsvorming. De Raad van Toezicht heeft hierin een criteriumgerichte rol en is als zodanig betrokken bij de strategieontwikkeling. Tevens intensiveert de bestuurder het proces rondom de huisvesting; dit is actueel op grond van de wijzigende leerlingenaantallen en de staat van de gebouwen in relatie tot de onderwijskwaliteitsvraag. Ook hier is de Raad van Toezicht nauw bij betrokken.

Haaksbergen, maart 2017
Mieke van den Broek-Hanskamp,
Voorzitter Raad van Toezicht

DEEL B

Jaarrekening

1 Balans per 31 december 2016 (na resultaatbestemming)

	31-12-2016		31-12-2015	
	€		€	
Activa				
Vaste activa				
1.2	Materiële vaste activa	5.522.977	5.359.112	5.359.112
		5.522.977		5.359.112
Vlottende activa				
1.5	Vorderingen	566.424	1.097.354	
1.7	Liquide middelen	5.783.848	5.774.646	
		6.350.272		6.872.000
	Totaal	11.873.249	12.231.112	12.231.112
Passiva				
2.1	Eigen vermogen	7.621.143		7.232.238
2.3	Voorzieningen	1.616.980		1.436.358
2.5	Kortlopende schulden	2.635.127		3.562.516
	Totaal	11.873.249	12.231.112	12.231.112

2 Staat van baten en lasten over 2016

	Jaarrekening 2016 €	Begroting 2016 €	Jaarrekening 2015 €
Baten			
Rijksbijdragen	21.236.415	21.080.000	20.204.337
Overige overheidsbijdragen	3.175	0	0
Overige baten	767.939	712.000	800.207
Totaal	22.007.530	21.792.000	21.004.544
Lasten			
Personeelslasten	17.082.959	17.514.000	16.563.400
Afschrijvingen	806.989	816.000	987.983
Huisvestingslasten	1.267.495	1.226.000	1.113.554
Overige lasten	2.484.045	2.533.000	2.712.673
Totaal	21.641.488	22.089.000	21.377.610
Saldo baten en lasten	366.042	-297.000	-373.066
Financiële baten en lasten	22.863	16.000	29.242
Resultaat	388.905	-281.000	-343.823
Algemene reserve	69.381	-252.000	-283.326
Bestemmingsreserve	319.524	-29.000	-60.497

3 Kasstroomoverzicht

	2016 €	2015 €
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo baten en lasten	366.042	-373.066
Aanpassingen voor:		
- afschrijvingen	806.989	987.983
- afschrijvingen desinvesteringen	-85.787	-168.420
- mutaties voorzieningen	180.622	142.568
	901.824	962.132
Veranderingen in vlottende middelen:		
- vorderingen	530.930	-554.743
- kortlopende schulden	-927.390	976.908
	-396.460	422.170
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	871.406	1.011.236
Ontvangen interest	26.340	32.138
Betaalde interest	-3.476	-2.896
	22.863	29.242
Totaal	894.269	1.040.478
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investeringen in materiële vaste activa	-973.335	-689.235
Desinvesteringen in materiële vaste activa	88.269	215.432
Desinvesteringen in financiële vaste activa	0	0
Totaal	-885.067	-473.803
Mutatie liquide middelen		
	9.203	566.675
Beginstand liquide middelen	5.774.646	5.207.971
Mutatie liquide middelen	9.203	566.675
Eindstand liquide middelen	5.783.848	5.774.646

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

4 Grondslagen

- **Algemene grondslagen**

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

Activiteiten

De activiteiten van stichting Het Assink lyceum bestaan voornamelijk uit dienstverlening op het gebied van voortgezet onderwijs.

Grondslagen voor verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook het bestuur en andere sleutelfunctionarissen in het management van Stichting Het Assink lyceum zijn verbonden partijen. Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat het bestuur van Stichting Het Assink lyceum zich over verschillende zaken een oordeel vormt en dat het bestuur schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Beleidsregels toepassing WNT

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is met ingang van 1 januari 2013 van kracht.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

Stelselwijzigingen

In 2016 hebben zich geen stelselwijzigingen voorgedaan.

Schattingswijzigingen

In 2016 hebben zich geen schattingswijzigingen voorgedaan.

- **Grondslagen voor waardering van activa en passiva**

Algemeen

De Stichting Het Assink Lyceum is statutair gevestigd aan de Bouwmeester 10 in Haaksbergen en ingeschreven in het handelsregister onder het nummer 41030828. De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de bepalingen van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, Titel 9 Boek 2 BW, en Hoofdstuk 660 van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving en de stellige uitspraken van de overige hoofdstukken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving en met de bepalingen van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector ('WNT'). Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van lineair berekende afschrijvingen op basis van de economische levensduur.

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast. De grens voor activeren bedraagt €1.200. Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Gebouwen en terreinen worden alleen opgenomen in de balans als de volle eigendom ervan berust bij het bevoegd gezag.

Afschrijvingspercentages gebouwen:

- Gebouwen (nieuwbouw) 2,5% of 3,33%
- Gebouwen (verbouw) 3,33%, 5% of 10%

Afschrijvingspercentages inventaris & apparatuur:

- Machines 5,0%
- Meubilair 5,0%, 6,67%, 10,0% of 14,29%
- ICT 10,0%, 20%, 25%, 33,33% of 50%
- Overige inventaris 5,0%, 6,67%, 10%, 20% of 33,33%

Afschrijvingspercentages vervoermiddelen:

- Bedrijfsauto 10,0%

Jaarlijks wordt beoordeeld of er zich belangrijke waardeverminderingen hebben voorgedaan.

Het gebouw aan de (voormalige) Prins Bernardstraat wordt versneld afgeschreven in de boekjaren 2014, 2015 en 2016. De toekomstige resterende afschrijvingspercentages zijn: 9,09%, 10%, 11,11%, 14,29%, 16,67%, 20%, 25%, 33,33%, 100%. De inventaris en apparatuur welke niet mee wordt verhuisd wordt versneld afgeschreven in de boekjaren 2015 en 2016. De toekomstige resterende afschrijvingspercentages zijn: 5%, 6,67%, 10%, 11,11%, 12,50%, 14,29%, 16,67%, 20% en 25%.

Investeringsubsidies

Investeringsubsidies worden gepassiveerd in de vorm van een egalisatierekening en vallen vrij in lijn met de afschrijvingen. De volgende investeringsubsidies zijn gepassiveerd:

- Investeringsubsidie bouw Prins Bernardstraat; deze dateert uit 2006 en 2007 en loopt af in 2016.
- Investeringsubsidie bouw Bouwmeester; deze dateert uit 2007 en loopt af in 2017.
- Investeringsubsidie bouw Van Brakel; deze dateert uit 2007 en loopt af in 2026.

Financiële vaste activa

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

De liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen worden de algemene reserves, de bestemmingsreserves en de bestemmingsfondsen gepresenteerd. De algemene reserve bestaat uit de reserves die ter vrije beschikking staan van het Bestuur. Indien een beperktere bestedingsmogelijkheid door de organisatie is aangebracht, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsreserve. Het eigen vermogen betreft enkel publieke middelen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld. De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen het werkelijke salaris en tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met verwachte salarisstijgingen en de blijfkans. Bij het contant maken is 2,8% als disconteringsvoet gehanteerd. De voorziening spaarverlof is gevormd om bij opname van spaarverlof de vervangingskosten te kunnen dekken. De hoogte van de voorziening is bepaald door het totaal van de uitgestelde rechten per einde boekjaar uit te drukken in een werktijdfactor en deze te vermenigvuldigen met de salarisschaal LC max. De voorziening individueel keuzebudget is gevormd om bij opname van de gespaarde klokuren de vervangingskosten te kunnen dekken. De hoogte van de voorziening is bepaald door het totaal van de uitgestelde rechten per einde boekjaar uit te drukken in een werktijdfactor en deze te vermenigvuldigen met de salarisschaal LC max. De voorziening groot onderhoud wordt opgenomen tegen de geschatte waarde volgens een meerjaren-onderhoudsplan.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

- **Grondslagen voor bepaling van het resultaat**

Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben en gewaardeerd tegen de reële waarde.

Rijksbijdragen

Rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

Overige overheidsbijdragen en -subsidies

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de instelling de condities voor ontvangst kan aantonen.

Overige baten

Overige bedrijfsopbrengsten bestaan uit baten uit verhuur, detachering, ouderbijdragen en overige baten.

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Pensioenregeling

De stichting heeft de toegezegd-pensioenregelingen bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP in de jaarrekening verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. Voor de regeling betaalt de stichting op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan het pensioenfonds. Behalve de betaling van premies heeft de stichting geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze pensioenregeling. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord als personeelskosten. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen. De beleidsdekkingsgraad van Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP is 91,7%. De dekkingsgraad van Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP per 31 december 2016 is 96,6%. De kritische dekkingsgraad ligt rond 88%.

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva.

5 Toelichting behorende tot de balans

	Aanschafprijs	Cumulatieve afschrijvingen	Boekwaarde 01-01-2016	Investeringen 2016	Desinvestering 2016	Afgeschreven desinveste- ringen 2016	Afschrijvingen 2016	Boekwaarde 31-12-2016
	€	€	€	€	€	€	€	€
1.2 Materiele vaste activa								
Gebouwen en terreinen	4.522.165	1.670.504	2.851.661	50.604	60.029	60.029	172.380	2.729.885
Gebouwen en terreinen egalisatie	494.385	393.812	100.574	0	0	0	10.614	89.959
Inventaris & apparatuur	2.522.093	1.530.073	992.020	413.651	0	0	145.071	1.260.600
Inventaris ICT centraal	965.646	521.887	433.758	86.455	28.240	25.759	139.888	387.845
Inventaris ICT decentraal	1.767.808	1.195.818	571.990	380.271	0	0	292.808	659.453
Vakgerichte inventaris	752.833	419.050	333.782	42.353	0	0	39.165	336.971
Inventaris herwaardering	447.122	402.812	44.311	0	0	0	5.019	39.291
Inventaris egalisatierekening	68.292	66.127	2.165	0	0	0	217	1.948
Vervoermiddelen	19.278	427	18.851	0	0	0	1.828	17.023
Totaal materiële vaste activa	11.559.622	6.200.510	5.359.112	973.335	88.269	85.787	806.989	5.522.977

Zie hoofdstuk 4 Grondslagen voor de gehanteerde afschrijvingspercentages.

Stichting Het Assink lyceum is juridisch eigenaar van de gebouwen Van Brakelstraat 1 in Haaksbergen, Rekkenseweg 1 in Eibergen, Prins Bernhardstraat 6 in Eibergen (tot 01-08-2016), Parallelweg 9 in Neede en Bouwmeester 10 in Haaksbergen. Het economisch claimrecht op deze gebouwen ligt bij het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen c.q. gemeenten, waardoor de stichting over deze activa geen risico loopt. Derhalve zijn voor deze gebouwen uitsluitend eigen bijdragen voor rekening van de stichting op de balans opgenomen.

Stichting Het Assink lyceum heeft het volle eigendom van de gebouwen Julianastraat 12 in Neede, woning Lijsterstraat 74 in Neede en woning Piet Heinstraat 13 in Haaksbergen. Derhalve zijn deze gebouwen voor de oorspronkelijke aanschafwaarde op de balans opgenomen.

Onroerende zaken per 31-12-2016	WOZ-waarde	Verzekerde waarde	Boekwaarde 31-12-2016
Julianastraat 12, Neede	€ 2.739.000	€ 3.549.000	€ 252.075
Lijsterstraat 74, Neede	€ 106.000	€ 177.900	€ 140.877
Piet Heinstraat 13, Haaksbergen	€ 141.000	€ 167.500	€ 104.886

1.5 Vorderingen	31-12-2016 €	31-12-2015 €
1.5.1 Debiteuren		
Debiteuren	74.887	569.446
Dubieuze debiteuren	0	0
Totaal	74.887	569.446
1.5.5 Studenten/ deelnemers/ cursisten	114.283	129.907
1.5.7 Overige vorderingen	25.896	169.999
1.5.8 Overlopende activa	351.358	228.002
Totaal vorderingen	566.424	1.097.354

Het merendeel van de vorderingen heeft een looptijd korter dan een jaar. In alle gevallen benadert de boekwaarde de reële waarde.

1.7 Liquide middelen	31-12-2016 €	31-12-2015 €
1.7.1 Kasmiddelen		
Kas Van Brakelstraat	675	238
Kas Bureau Bedrijfsvoering	5.226	4.638
Kas Rekkenseweg	1.380	973
Kas Parallelweg	892	529
Kas Julianastraat	121	105
Kas Bouwmeester bovenbouw	1.106	621
Kas Bouwmeester onderbouw	1.043	557
Totaal	10.442	7.661
1.7.2 Tegoeden op bank- en girorekeningen		
Rabobankrekening courant NL73RABO0323402658	404.928	280.639
Rabobankrekening courant NL18RABO0117340049	6.259	41.387
Rabobank bedrijfstelerekening courant NL47RABO1513182331	336.937	0
Rabo BedrijfsBonusRekening NL06RABO3161583124	5.004.886	5.429.409
Rabobankrekening courant NL98RABO0301044678	20.396	15.550
Totaal	5.773.406	5.766.985
Totaal liquide middelen	5.783.848	5.774.646

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting.

2 Passiva	Stand per 01-01-2016	Bestemming resultaat 2016	Overige mutaties 2016	Stand per 31-12-2016
	€	€	€	€
2.1 Eigen vermogen				
2.1.1 Algemene reserve	6.150.818	69.381	0	6.220.199
2.1.2 Bestemmingsreserve				
Bestemmingsreserve personeel	888.570	-36.242	0	852.328
Bestemmingsreserve BAPO	98.539	-28.120	0	70.419
Bestemmingsreserve herwaardering	44.311	-5.019	0	39.292
Bestemmingsreserve huisvesting	50.000	388.905	0	438.905
Totaal	1.081.420	319.524	0	1.400.944
Totaal eigen vermogen	7.232.238	388.905	0	7.621.143

Bestemmingsreserve personeel

De bestemmingsreserve personeel is gevormd voor het afdekken van personele risico's zoals: het opvangen van leerlingenstijging/daling, wovo en zavo bij vermijdbaar ontslag, juridische kosten, kosten bij overlijden, afdracht individuele uitkeringsgelden, formatieve fricties als gevolg van arbeidsongeschiktheid en overige personele risico's.

Bestemmingsreserve BAPO

Jaarlijks wordt de opgenomen BAPO, gespaard door medewerkers voor 1 januari 2010, onttrokken aan de reserve.

Bestemmingsreserve herwaardering

De bestemmingsreserve herwaardering is gevormd naar aanleiding van de schouw van de inventaris in 1997. De hergewaardeerde activa staan vermeld onder 1.2 Inventaris herwaardering.

Bestemmingsreserve huisvesting

De bestemmingsreserve huisvesting is gevormd voor noodzakelijke investeringen in materiële vaste activa middellange en lange termijn om te kunnen anticiperen op de krimp en tegelijkertijd onze onderwijsambities te kunnen waarmaken.

2.3 Voorzieningen	Stand per 01-01-2016 €	Dotaties 2016 €	Onttrekkingen 2016 €	Vrijval 2016 €	Stand per 31-12-2016 €
2.3.1 Personeelsvoorzieningen					
Spaarverlof	532.370	66.325	0	73.838	524.857
Jubilea	211.827	23.030	28.745	0	206.112
Individueel keuzebudget	190.161	146.496	0	24.962	311.695
Totaal	934.358	235.851	28.745	98.800	1.042.664
2.3.2 Overige voorzieningen					
Onderhoudsvoorziening	502.000	278.000	205.684	0	574.316
Totaal voorzieningen	1.436.358	513.851	234.429	98.800	1.616.980

Spaarverlof

De hoogte van de voorziening spaarverlof is gevormd om bij de opname van spaarverlof de vervangingskosten te kunnen dekken. De hoogte van de voorziening is bepaald door het totaal van de uitgestelde rechten per einde van het boekjaar uit te drukken in een werktijdfactor en deze te vermenigvuldigen met een gemiddelde loonsom van €70.000. In 2017 verwachten wij dat de stand van de voorziening spaarverlof met circa €16.000 zal stijgen.

Jubilea

De voorziening jubilea is gevormd om de toekomstige dienstjuitkeringen van personeelsleden te kunnen dekken. Hiervoor is een berekeningsmodel gebruikt waarbij per medewerker de verwachte toekomstig te betalen bedragen aan ambtsjubilea bij een 25- en 40-jarig dienstverband zijn bepaald, uitgaande van het werkelijke salaris in 2015 bij een 40-jarig dienstverband en 50% hiervan bij een 25-jarig dienstverband. Hierbij is rekening gehouden met een disconteringsvoet van 2,8% en een uitstroomleeftijd van 65 jaar.

Individueel keuzebudget

De voorziening individueel keuzebudget is gevormd om bij de opname van het gespaarde keuzebudget de vervangingskosten te kunnen dekken. De hoogte van de voorziening is bepaald door het totaal van uitgestelde rechten per einde van het boekjaar uit te drukken in een werktijdfactor en deze te vermenigvuldigen met een gemiddelde loonsom van €60.000.

Onderhoud

De onderhoudsvoorziening is gevormd ter egalisatie van uitgaven voor groot onderhoud en is onderbouwd met meerjaren onderhoudsplannen.

2.5 Kortlopende schulden	31-12-2016 €	31-12-2015 €
2.5.3 Crediteuren	364.955	954.585
2.5.7 Belastingen en premies sociale verzekeringen	663.159	744.827
2.5.8 Schulden ter zake pensioenen	0	0
2.5.9 Overige kortlopende schulden	343.612	418.508
2.5.10 Overlopende passiva		
Transistorische posten (verkoop)	0	5.530
Vooruit ontvangen bedragen geormerkte subsidies	13.780	319.258
Vooruit ontvangen bedragen niet geormerkte subsidies met prestatieverplichting	283.447	0
Vooruit ontvangen bedragen niet geormerkte subsidies zonder prestatieverplichting	117.536	103.909
Vooruit ontvangen bedragen investeringssubsidies gebouwen	90.017	126.920
Vooruit ontvangen bedragen projecten	68.269	45.820
Vooruit ontvangen bedragen subsidies internationalisering	0	1.571
Vooruit ontvangen bedragen overig	86.063	233.599
Aanspraken bindingstoelage	56.564	54.204
Aanspraken vakantiegeld	547.725	553.785
Totaal	1.263.401	1.444.596
Totaal kortlopende schulden	2.635.127	3.562.516

De kortlopende schulden hebben een resterende looptijd van korter dan een jaar. De reële waarde van de kortlopende schulden benadert de boekwaarde vanwege het kortlopende karakter ervan. Uitzondering hierop zijn de vooruit ontvangen investeringssubsidies.

	Einde vrijval	31-12-2016 €	31-12-2015 €
Investeringssubsidies bouw Prins Bernhardstraat	2016		26.329
Investeringssubsidies bouw Bouwmeester	2017	1.112	3.657
Investeringssubsidies bouw Van Brakelstraat	2026	88.905	96.934
Totaal		90.017	126.920

Specificatie (niet) geormerkte subsidies OCW met prestatieverplichting of verrekeningsclausule

	Toewijzing			Saldo	Ontvangen	Lasten	Nog te	Activiteiten
	kenmerk	datum	€	01-01-2016	in 2016	in 2016	besteden	
				€	€	€	ultimo 2017	geheel
							€	uitgevoerd en
								afgerond
G1 Subsidies zonder verrekeningsclausule met prestatieverplichting (Regeling ROS, artikel 13, lid2 sub a)								
	592775-1	18-12-2013	130.000	122.351	0	122.351	0	J
Subsidie versterking samenwerking	592845-1	18-12-2013	130.000	130.000	0	2.209	127.791	N
lerarenopleidingen en scholen 2013-2016	592888-1	18-12-2013	130.000	0	130.000	0	130.000	N
	468536-1	20-06-2012	38.000	2.354	0	0	2.354	N
Zij-instroom 2012								
	706785-1	21-09-2015	65.771	42.637	0	42.637	0	J
Lerarenbeurs 2015	712351-1	20-11-2015	12.105	8.137	0	8.137	0	J
	775339-1	20-09-2016	37.083	0	37.083	13.781	23.302	N
Lerarenbeurs 2016	740847-1	20-01-2016	-7.747	0	-7.747	-7.747	0	J
Totaal			535.212	305.479	159.336	181.368	283.447	
G2 Subsidies met verrekeningsclausule (Regeling ROS, artikel 13, lid2 sub b)								
G2-A Aflopend per ultimo verslagjaar								
G2-B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar								
Praktijkleren groen onderwijs 2014	602162-2	20-11-2014	7.033	7.033	0	0	7.033	N
Praktijkleren groen onderwijs 2015	664912-1	18-12-2014	6.747	6.474	0	0	6.747	N
Totaal			13.780	13.780	0	0	13.780	

Specificatie niet geormerkte subsidies OC zonder prestatieverplichting

2.5.10 Overlopende passiva (vooruit ontvangen niet geormerkte subsidies OCW)	Toewijzing		Saldo	Ontvangen in	Exploitatie	Via balans ²	Saldo
	kenmerk	€	01-01-2016 €	2016 €	2016 €	2016 €	31-12-2016 €
AOS 2012-2016 ³	MUO-12/1864U	350.000	0	70.000	17.500	52.500	0
Prestatiebox 2016	743200-1	566.696	0	566.696	566.696	0	0
Aanvullende bekostiging nascholing vmbo	721509-1	10.000	5.833	0	5.833	0	0
Prestatiesubsidie VSV VO variabel 2016	783378-1	14.000	0	14.000	14.000	0	0
Prestatiesubsidie VSV VO vast 2016	711485-1	34.913	34.913	0	34.913	0	0
Prestatiesubsidie VSV VO vast 2017	784132-1	22.343	0	22.343	22.343	0	22.343
Tegemoetkoming opleidingsscholen 2015-2016 ³	719750-1	380.000	63.162	190.000	76.485	176.677	0
Tegemoetkoming opleidingsscholen 2016-2017 ³	719750-1	420.000	0	210.000	0	114.807	95.193
Totaal		1.797.953	103.909	1.073.039	715.428	343.984	117.536

² Balans: dit betreft verrekeningen met deelnemende partijen.

³ De ontvangen subsidie voor de Academische Opleidingsschool Oost-Nederland is verdeeld over de vier deelnemende VO scholen. Het Assink lyceum is penvoerder voor de Academische Opleidingsschool Oost-Nederland.

6 Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Rechten

Op basis van artikel 5 van de Regeling "Onvoorziene gevallen bij invoering vereenvoudiging bekostiging voortgezet onderwijs" (kenmerk: WJZ-2005/54063802) heeft Het Assink lyceum op 31 december 2016 een vordering op het Ministerie van OCW ten hoogte van 1,2 miljoen euro die in de jaarrekening is gewaardeerd op nihil omdat, uitgaande van de continuïteit in de bedrijfsvoering, door het Ministerie niet tot afrekening zal worden overgegaan. Deze vordering heeft betrekking op de op jaarlijks per balansdatum nog te ontvangen bekostiging voor de betaling van de ABP-premie, de loonheffing over de maand december en de opgebouwde vakantie-uitkering over de periode juni tot en met december.

	2017 >1 jaar €
Ministerie OCW	1.210.884

Verplichtingen

In onderstaand overzicht wordt naar categorie de opbouw weergegeven van de langlopende verplichtingen die niet in de balans zijn opgenomen.

	2017 <1 jaar €	2018-2021 1-5 jaar €	2022 >5 jaar €
Beheer contracten	893.493	1.416.853	0
Energie contracten	205.132	616.300	0
Verzekeringen	7.856	156	0
Huurcontracten	4.273	7.476	0
ICT-contracten	65.302	84.256	1.337
Onderhoudscontracten	7.243	3.481	0
Schoonmaakcontracten	347.932	802.226	0
Totaal	1.531.231	2.930.749	1.337

7 Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten

	Jaarrekening 2016 €	Begroting 2016 €	Jaarrekening 2015 €
3.1 Rijksbijdragen			
3.1.1 Personeel	16.911.207	16.866.000	16.033.499
Materieel	3.385.637	3.393.000	3.295.578
Totaal	20.296.844	20.259.000	19.329.076
3.1.2 Overige subsidies OCW			
Personeel	811.999	811.000	812.614
Materieel	36.903	10.000	62.647
Totaal	848.902	821.000	875.261
3.1.4 Ontvangen doorbetalingen			
Personeel	90.670	0	0
Totaal	90.670	0	0
Totaal rijksbijdragen	21.236.415	21.080.000	20.204.337
3.2 Overige overheidsbijdragen en –subsidies			
3.2.2 Personeel	0	0	0
Materieel	3.175	0	0
Totaal	3.175	0	0
3.5 Overige baten			
3.5.1 Verhuur (materieel)	27.445	24.000	27.622
3.5.2 Detachering (personeel)	78.372	104.000	109.217
3.5.5 Ouderbijdragen (materieel)	318.537	335.000	350.257
3.5.6 Overige			
Kantine (materieel)	4.194	0	6.415
Personeel	330.196	249.000	296.800
Materieel	9.196	0	9.896
Totaal	767.939	712.000	800.207
Recapitulatie totale baten			
Baten personeel			
3.1 Rijksbijdragen	17.813.876	17.677.000	16.846.113
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	0	0	0
3.5 Overige baten	408.567	353.000	406.018
Totaal	18.222.443	18.030.000	17.252.130
Baten materieel			
3.1 Rijksbijdragen	3.422.539	3.403.000	3.358.224
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	3.175	0	0
3.5 Overige baten	359.372	359.000	394.189
Totaal	3.785.086	3.762.000	3.752.413
Totale baten	22.007.530	21.792.000	21.004.544

	Jaarrekening 2016 €	Begroting 2016 €	Jaarrekening 2015 €
4.1 Personeelslasten			
Brutolonen en salarissen	12.669.256		12.670.098
Sociale lasten	1.533.029		1.494.453
Pensioenpremies	1.567.870		1.639.151
Totaal	15.770.155	16.390.000	15.803.702
	234,56 wtf	243,67 wtf	244,86 wtf
4.1.1 Lonen en salarissen			
Loonkosten directie	490.007	490.000	482.341
Loonkosten onderwijzend personeel	12.555.520	13.179.000	12.607.522
Loonkosten onderwijs ondersteunend personeel	2.631.038	2.721.000	2.685.539
FRICTIE- en ontslagkosten	93.590	0	28.300
Totaal	15.770.155	16.390.000	15.803.702
4.1.2 Overige personeelslasten			
Dotaties	137.051	194.000	134.856
Kosten derden	868.945	392.500	266.113
Overige	396.478	537.500	436.682
Totaal	1.402.474	1.124.000	837.651
4.1.3 Uitkeringen	-89.670	0	-77.953
Totaal personeelslasten	17.082.959	17.514.000	16.563.400
4.2 Afschrijvingen			
4.2.2 Gebouwen			
Afschrijving gebouwen	172.380	171.000	272.251
Afschrijving gebouwen egalisatierekening	10.614	10.000	50.581
Totaal	182.994	181.000	322.832
4.2.2 Inventaris en apparatuur			
Afschrijving inventaris & apparatuur	145.071	160.000	183.711
Afschrijving ICT centraal	139.888	149.000	142.615
Afschrijving ICT decentraal	292.808	278.000	244.820
Afschrijving vakgerichte inventaris	39.165	40.000	77.795
Afschrijving inventaris herwaardering	5.019	6.200	13.372
Afschrijving inventaris egalisatierekening	217		2412
Afschrijving vervoermiddelen	1.828	1.800	427
Totaal	623.995	635.000	665.152
Totaal afschrijvingen	806.989	816.000	987.983

	Jaarrekening 2016 €	Begroting 2016 €	Jaarrekening 2015 €
4.3 Huisvestingslasten			
4.3.1 Huur	159.209	165.000	130.057
4.3.3 Onderhoud	188.014	154.000	139.684
4.3.4 Energie en water	256.637	281.000	226.366
4.3.5 Schoonmaakkosten	373.566	344.000	335.487
4.3.6 Heffingen	12.069	4.000	3.960
4.3.8 Dotatie onderhoudsvoorziening	278.000	278.000	278.000
Totaal	1.267.495	1.226.000	1.113.554
4.4 Overige instellingslasten			
4.4.1 Administratie- en beheerslasten	476.288	450.000	457.550
4.4.2 Inventaris, apparatuur, leermiddelen	1.676.318	1.649.000	1.641.009
4.4.4 Overige	331.439	434.000	614.113
Totaal	2.484.045	2.533.000	2.712.673
5 Financiële baten en lasten			
5.1 Rentebaten	26.340	20.000	32.138
5.2 Waardeveranderingen effecten	0	0	0
5.4 Bankkosten	-3.476	-4.000	-2.896
Totaal	22.863	16.000	29.242

8 Specificatie resultaatbestemming

	Jaarrekening 2016 €	Begroting 2016 €	Jaarrekening 2015 €
Resultaat personeel			
Baten personeel (zie recapitulatie totale baten)	18.222.443	18.030.000	17.252.130
4.1 Personele lasten	17.082.959	17.514.000	16.563.400
Totaal resultaat personeel	1.139.484	516.000	688.730
Resultaat materieel			
Baten materieel (zie recapitulatie totale baten)	3.785.086	3.762.000	3.752.413
Totaal	3.785.086	3.762.000	3.752.413
4.2 Afschrijvingen	806.989	816.000	987.983
4.3 Huisvestingslasten	1.267.495	1.226.000	1.113.554
4.4 Overige instellingslasten	2.484.045	2.533.000	2.712.673
Totaal	4.558.529	4.575.000	4.814.210
Resultaat materieel	-773.442	-813.000	-1.061.797
Resultaat financieel	22.863	16.000	29.242

	Jaarrekening 2016 €	Begroting 2016 €	Jaarrekening 2015 €
Recapitulatie resultaatbestemming			
Resultaat personeel	1.139.484	516.000	688.730
Resultaat materieel	-773.442	-813.000	-1.061.797
Resultaat financieel	22.863	16.000	29.242
Totaal exploitatiesaldo	388.905	-281.000	-343.823
Mutatie reserves			
Resultaat materieel	-773.442	-813.000	-1.061.797
Resultaat financieel	22.863	16.000	29.242
Bij: Afschrijving inventaris herwaardering	5.019	6000	13.372
Bij: Bestemmingsreserve bouwplannen	-388.905	0	0
Bij: Bestemmingsreserve personeel	1.175.726	516.000	688.730
Bij: Bestemmingsreserve BAPO	28.120	23.000	47.125
Mutatie algemene reserve	69.381	-252.000	-283.326
Bestemmingsreserve personeel			
Resultaat personeel	1.139.484	516.000	688.730
Resultaat personeel naar algemene reserve	1.175.726	-516.000	-688.730
Mutatie bestemmingsreserve personeel	-36.242	0	0
Bestemmingsreserve BAPO			
Mutatie bestemmingsreserve BAPO	-28.120	-23.000	-47.125
Bestemmingsreserve herwaardering			
Afschrijving inventaris herwaardering	-5.019	-6.000	-13.372
Bestemmingsreserve huisvesting			
Bestemmingsreserve bouwplannen	388.905	0	0
Totaal mutaties reserves	388.905	-281.000	-343.823

9 Overzicht verbonden partijen

Overige verbonden partijen	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten
Stichting Samenwerkingsverband Slinge-Berkel	Stichting	Gemeente Oost-Gelre	4, overig

10 Statutaire regeling inzake de winstbestemming

In de statuten is bepaald, dat de behaalde jaarwinst ter vrije beschikking staat van de algemene vergadering.

11 Verantwoording Wet normering bezoldiging topfunctionarissen

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi) publieke sector (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de Beleidsregel toepassing WNT en deze als normkader bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerd. Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon en functie is berekend naar rato van de omvang en duur van het dienstverband.

Per 1 januari 2016 zijn de verlaagde sectorale WNT-normen voor de onderwijssectoren vervangen door bezoldigingsklassen op basis van instellingskenmerken. De uitgangspunten van de regeling zijn eenvoud, transparantie en controleerbaarheid. De regeling, die in overleg met de onderwijssectoren is opgesteld, is op 17 november 2015 gepubliceerd in de Staatscourant.

Het bezoldigingsmaximum voor Het Assink lyceumonderwijs is voor 2016 vastgesteld op klasse D, €140.000. Voor de voorzitter van de Raad van Toezicht geldt 15% hiervan, te weten €21.000, exclusief btw en voor de leden van de Raad van Toezicht geldt €14.000 exclusief btw wat overeenkomt met 10% van de maximale bezoldiging voor 2016. Voor alle topfunctionarissen blijft Het Assink lyceum ruim binnen de norm. Er zijn geen uitkeringen bij beëindiging dienstverband betaald waarbij de totale bezoldiging boven de WNT-norm is uitgekomen.

Leidinggevende topfunctionarissen

<i>bedragen x € 1</i>	J.W.M. Geurtzen	W.A. Kok	H.F.J.M. Weijers
Funcities	Bestuurder	Voorzitter College van Bestuur	Lid College van Bestuur
Gegevens 2016			
Duur dienstverband in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/10
Omvang dienstverband (in wtf)	1,0	1,0	1,0
Gewezen topfunctionaris	nee	nee	nee
Echte dienstbetrekking	ja	ja	ja
Individueel WNT-maximum⁴	<i>140.000</i>	<i>140.000</i>	<i>116.667</i>
Bezoldiging			
Beloning	112.546	1.280	-
Belastbare onkostenvergoedingen	1.050	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	14.582	13.519	11.917
<i>Subtotaal</i>	128.178	14.799	11.917
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-	-
Totaal bezoldiging	128.178	14.799	11.917
Geen sprake van overschrijding			
Gegevens 2015			
Duur dienstverband in 2015	1/8 - 31/12-	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2016 (in wtf)	1,0	1,0	1,0
Bezoldiging 2015			
Beloning	43.677	71.971	12.055
Belastbare onkostenvergoedingen	750	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	6.195	15.145	14.831
Totaal bezoldiging 2015	50.622	87.116	26.886
Individueel WNT-maximum 2015	<i>74.614</i>	<i>178.000</i>	<i>178.000</i>

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2016 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2016 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

⁴ $y = \frac{x \cdot a \cdot b}{365}$ waarbij: y = individueel WNT-maximum, x = voor instelling geldend WNT-bezoldigingsmaximum, a = deeltijdfactor (maximaal 1,0 fte) en b = functieduur in kalenderdagen.

Toezichthoudende topfunctionarissen

<i>bedragen x € 1</i>	H. van den Broek-Hanskamp	R.J. van Kuilenburg	J.Ch. Adolfsen	J. Markink	W.D. Bult-Spiering	K.B. de Vries	M.W. Braakman
Funcities	Voorzitter	Vice-voorzitter	Lid	Lid	Lid	Voorzitter	Lid
Gegevens 2016							
Duur dienstverband in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	
Individueel WNT-maximum⁵	21.000	14.000	14.000	14.000	14.000	14.000	
Bezoldiging							
Beloning	2.250	1.850	1.500	1.500	1.500	1.500	
Belastbare onkostenvergoedingen							
Beloningen betaalbaar op termijn							
<i>Subtotaal</i>	2.250	1.850	1.500	1.500	1.500	1.500	
-/- Onverschuldigd betaald bedrag							
Totaal bezoldiging 2016	2.250	1.850	1.500	1.500	1.500	1.500	
<i>Geen sprake van overschrijding</i>							
Gegevens 2015							
Duur dienstverband in 2015	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/8 - 31/12	1/8 - 31/12	1/8 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1-31/3
Bezoldiging 2015							
Beloning	1.850	1.500	619	619	619	2.250	375
Belastbare onkostenvergoedingen							
Beloningen betaalbaar op termijn							
Totaal bezoldiging 2015	1.850	1.500	619	619	619	2.250	375
Individueel WNT-maximum 2015	17.800	17.800	7.641	7.461	7.461	26.700	4.389

⁵ $y = 15\%$ of 10% van $\frac{x-b}{365}$ waarbij: x = voor instelling geldend WNT-maximum en b = functieduur in kalenderdagen

12 Honorarium externe accountant

In het boekjaar 2016 zijn de volgende honoraria van Flynth ten laste gebracht van de organisatie, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a BW.

	€
Controle van de jaarrekening en de bekostigingsgegevens	28.399
Totaal	28.399

13 Belangrijke gebeurtenissen na balansdatum

Na de balansdatum van 31 december 2016 zijn geen gebeurtenissen te melden die het exploitatiesaldo over 2016 belangrijk beïnvloed zouden hebben.

14 Ondertekening

Dit jaarverslag is op 6 juni 2017 vastgesteld door de bestuurder.

De heer J.W.M. Geurtzen

Dit jaarverslag is op 6 juni 2017 goedgekeurd door de Raad van Toezicht.

Mevrouw H. van den Broek-Hanskamp (voorzitter)

De heer R.J. van Kuilenburg (vice-voorzitter)

De heer J. Markink

Mevrouw W.D. Bult-Spiering

Mevrouw J.Ch. Adolfsen

DEEL C

Overige gegevens

1 Controleverklaring

Aan de Raad van Toezicht van Stichting Het Assink lyceum te Haaksbergen

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van Stichting Het Assink lyceum te Haaksbergen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Het Assink lyceum op 31 december 2016 en van het resultaat over 2016 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2016 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2016;
2. de staat van baten en lasten over 2016; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Het Assink lyceum, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens;

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.3 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.3 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De bestuurder is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de bestuurder en de Raad van Toezicht voor de jaarrekening

De bestuurder is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. De bestuurder is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. In dit kader is de bestuurder tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de bestuurder noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de bestuurder afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet de bestuurder de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de bestuurder het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De bestuurder moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;

- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de bestuurder gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Zwolle, 30 mei 2017

Flynth Audit B.V.

Was getekend:

drs. E.J. Schollaardt RA

2 Gegevens over de rechtspersoon

2.1 Bestuursgegevens

Naam	:	Stichting Het Assink lyceum
Adres	:	Bouwmeester 10
Postcode / Plaats	:	7481 LP Haaksbergen
Telefoon	:	053-5730707
E-mail	:	info@assink.nl
Internetadres	:	www.hetassink.nl
Bestuursnummer	:	40310
Brinnummer	:	05FB
Inschrijvingsnummer KvK	:	41030828

Raad van Toezicht

Voorzitter	:	Mevrouw H. van den Broek- Hanskamp
Vice-voorzitter	:	De heer R.J. van Kuilenburg
Overige leden	:	De heer J. Markink Mevrouw W.D. Bult-Spiering Mevrouw J.Ch. Adolfsen

Bestuur

Bestuurder	:	De heer J.W.M. Geurtzen
------------	---	-------------------------

Schoolleiding

Onderwijsdirecteur vmbo	:	De heer L.B.W. Satink
Onderwijsdirecteur havo/vwo	:	Mevrouw C.E. Krist - Spit
Directeur bedrijfsvoering	:	De heer J. Vos

2.2 Gegevens onderwijslocaties

Havo/vwo

Plaats / adres	:	Eibergen, Rekkenseweg 1 Haaksbergen, Bouwmeester 10 Neede, Julianastraat 12
----------------	---	---

Vmbo

Plaats / adres	:	Eibergen, Rekkenseweg 1 Eibergen, Prins Bernhardstraat 6 (t/m schooljaar 2015-2016) Haaksbergen, Van Brakelstraat 1 Neede, Julianastraat 12 Neede, Parallelweg 9 (vanaf schooljaar 2016-2017)
----------------	---	---

2.3 Leerlingenaantallen

1 oktober 2007:	2620
1 oktober 2008:	2608
1 oktober 2009:	2617
1 oktober 2010:	2557
1 oktober 2011:	2593

1 oktober 2012:	2644
1 oktober 2013:	2664
1 oktober 2014:	2641
1 oktober 2015:	2728
1 oktober 2016:	2708

3 Nevenfuncties

3.1 Nevenfuncties bestuur

Leden	Benoeming bij Het Assink lyceum	Organisatie	Nevenfuncties	
			Functie	Betaald
J.W.M. Geurtzen	Sinds 01-08-2015	Azora Zorggroep	Vice-voorzitter Raad van Toezicht	Ja

3.2 Hoofd- en nevenfuncties Raad van Toezicht

Leden	Benoeming bij Het Assink lyceum	Organisatie	Nevenfuncties	
			Functie	Betaald
H. van den Broek- Hanskamp	Sinds 01-01-2010 Herbenoemd in 2014 Aftredend per 01-01-2018 Voorzitter RvT per 01-01-2016	Broekhan BV	Directeur grootaandeelhouder	Ja
		Stichting Muziekscholen Oost- Gelderland	Voorzitter Raad van Toezicht	Nee
R.J. van Kuilenburg	Sinds 01-08-2015 Aftredend per 01-08-2019 Vicevoorzitter RvT per 01-01-2016	Gemeente Enschede	Concerndirecteur Bedrijfsvoering & WOR bestuurder	Ja
		Sportbedrijf Almelo	Commissaris	Ja
W.D. Bult- Spiering	Sinds 01-08-2015 Aftredend per 01-08-2019	Universiteit Twente	Vice-voorzitter College van Bestuur	Ja
		Tech Your Future (tot 01-09-2016)	Lid Adviesraad	Nee
		De Maatschappij (vanaf 01-09-2016)	Lid Raad van Advies	Nee
J.Ch. Adolfsen	Sinds 01-08-2015 Aftredend per 01-08-2019	Jonneke Adolfsen Advies	Directeur grootaandeelhouder	Ja
		Intensiveringstraject rekenonderwijs VO	Inhoudelijk projectleider en adviseur	Ja
J. Markink	Sinds 01-01-2010 Herbenoemd in 2014 Aftredend per 01-01-2018	Veehouderij bedrijf	Eigenaar	Ja
		AcconAVM Groep	Commissaris/bestuurslid	Ja
		Nationale Eliteveiling Borculo	Voorzitter	Nee
		Provincie Gelderland	Gedeputeerde	Ja
		Rabobank Noord Oost Achterhoek	Commissaris	Ja

4 Kengetallen financieel

Kengetallen financiële positie	2016	2016	2015	2014	2013
	€				
Liquiditeit (current ratio)					
Vlottende activa	6.350.272				
Kortlopende schulden	2.635.127	2,41	1,93	2,22	1,87
Solvabiliteit 2					
Eigen vermogen + Voorzieningen	9.238.123				
Totaal vermogen	11.873.249	0,78	0,71	0,77	0,79
Rentabiliteit gewone bedrijfsvoering					
Resultaat	388.905				
Totale baten incl. financiële baten	22.033.869	1,8%	-1,6%	-1,7%	2,0%
Weerstandvermogen					
Eigen vermogen – materiële vaste activa	2.098.166				
Totale baten incl. financiële baten	22.033.869	9,5%	8,9%	9,1%	10,0%
Huisvestingsratio					
Huisvestingslasten + afschrijvingslasten gb en t	1.450.489				
Totale lasten (excl. financiële lasten)	21.641.488	0,067	0,067	0,072	0,064

Kengetallen financiële positie	2016	2016	2015	2014	2013
	€				
Procentuele verdeling baten					
Rijksbijdragen OCW / baten * 100%	21.236.415	96,4%	96,0%	96,3%	96,4%
Overige overheidsbijdragen / baten * 100%	3.175	0%	0,0%	0,0%	0,0%
Overige baten / baten * 100%	767.939	3,5%	3,8%	3,4%	3,1%
Financiële baten / baten * 100%	26.340	0,1%	0,2%	0,3%	0,4%
Totale baten inclusief financiële baten	22.033.869	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Procentuele verdeling lasten					
Personele lasten / totale lasten * 100%	17.082.959	78,9%	77,5%	79,2%	80,3%
Afschrijvingen / totale lasten * 100%	806.989	3,7%	4,6%	3,9%	3,1%
Huisvestingslasten / totale lasten * 100%	1.267.495	5,9%	5,2%	5,6%	5,3%
Overige instellingslasten / totale lasten * 100%	2.484.045	11,5%	12,7%	11,4%	11,1%
Financiële lasten / totale lasten * 100%	3.476	0%	0,0%	0,0%	0,2%
Totale lasten inclusief financiële lasten	21.644.965	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Baten per leerling					
Aantal (ongewogen) leerlingen per 1 oktober 2015	2.728				
Rijksbijdragen OCW per leerling	21.236.415	7.785	7.406	7.516	7.507
Overige overheidsbijdragen per leerling	3.175	1	0	3	3
Overige baten per leerling	767.939	282	293	266	242
Financiële baten per leerling	26.340	10	12	23	33
Totale baten inclusief financiële baten	22.033.869	8.078	7.711	7.809	7.784
Lasten per leerling					
Personele lasten per leerling	17.082.959	6.262	6.072	6.290	6.122
Afschrijvingen per leerling	806.989	296	362	307	239
Huisvestingslasten per leerling	1.267.495	465	408	444	406
Overige instellingslasten per leerling	2.484.045	911	994	902	847
Financiële lasten per leerling	3.476	1	1	1	14
Totale lasten inclusief financiële lasten	21.644.965	7.934	7.837	7.945	7.627

HET ASSINK DAAGT UIT OM TE VERANTWOORDEN

Jaarverslag
2016

www.hetassink.nl